

Základní škola a mateřská škola Holubov

Holubov 40

382 03 Křemže

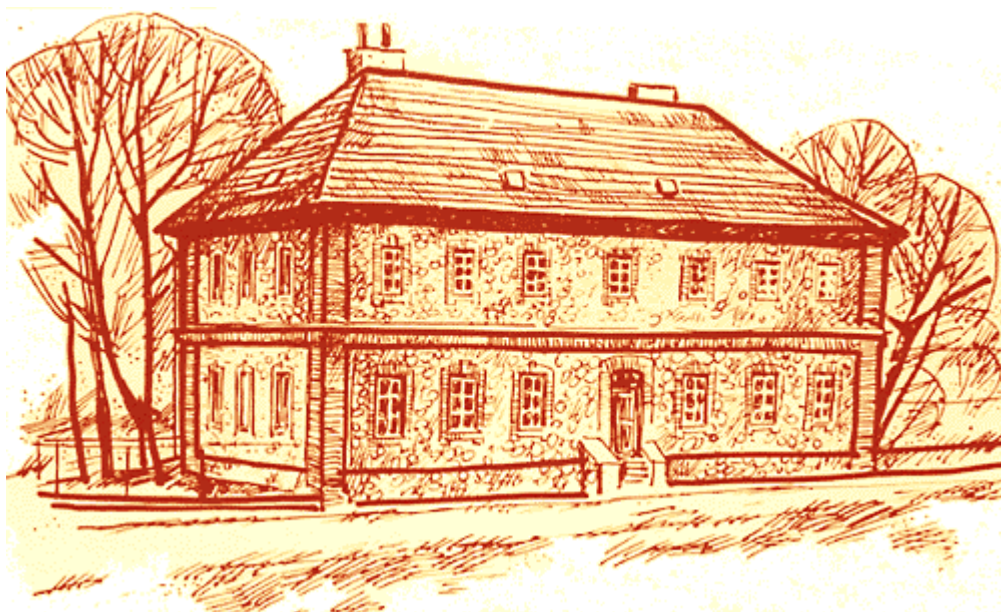
Tel.: +420 725 947 708

www.zsholubov.cz

email : zsholubov@seznam.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

zpracovaný podle RVP ZV

Základní škola a mateřská škola Holubov

Holubov 40

382 03 Křemže

Obsah:

1. Identifikační údaje	4
1.1 Název vzdělávacího programu	4
1.2 Předkladatel	4
1.3 Zřizovatel	5
1.4 Platnost dokumentu: od 1.9.2024.....	5
2. Výhodiska pro sestavení ŠVP	6
2.1 Charakteristika školy.....	6
2.2 Charakteristika pedagogického sboru	8
2.3 Charakteristika žáků.....	8
2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	8
2.5 Akce organizované školou	10
2.6 Organizační schéma školy.....	11
2.7 Situační analýza	12
3. Charakteristika ŠVP	14
3.1 Pojetí základního vzdělávání.....	14
3.2 Cíle základního vzdělávání	15
3.3 Postupy směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.....	17
3.4 Zaměření školy.....	21
3.5 Výchovné a vzdělávací strategie.....	22
3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	22
3.7 Začlenění průřezových témat	23
4. Učební plán	25
4.1 Tabulace učebního plánu.....	25
4.2 Poznámky k učebnímu plánu	26
4.2.1 Poznámky ke vzdělávacím oblastem	26
4.3 Doplněk vzdělávací činnosti.....	29
5 Učební osnovy	31
5.1 Jazyk a jazyková komunikace.....	32
5.1.1 Český jazyk a literatura.....	32
5.1.2 Cizí jazyk	78

5.2	Matematika a její aplikace	92
5.2.1	Matematika a její aplikace	92
5.3	Informační a komunikační technologie.....	118
5.4	Člověk a jeho svět	124
5.4.1	Člověk a jeho svět	124
5.5	Umění a kultura.....	175
5.5.1	Hudební výchova	175
5.5.2	Výtvarná výchova	208
5.6	Člověk a zdraví	210
5.6.1	Tělesná výchova.....	210
5.7	Člověk a svět práce	226
5.7.1	Člověk a svět práce	226
6.	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	248
6.1	Hodnocení žáka ve škole.....	248
6.2	Pravidla pro hodnocení žáka	248
6.3	Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci.....	249
6.4	Klasifikace žáka	250
7.	Zásady dodržované při zpracování ŠVP ZV	251
8	Přílohy	252
8.1	Průřezová témata.....	253
8.2	Školní řád	
8.3	Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků	
8.4	Finanční gramotnost	

1. Identifikační údaje

1.1 *Název vzdělávacího programu*

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV)
„Chceme, můžeme a umíme se učit“

1.2 *Předkladatel*

Základní škola a mateřská škola Holubov

Základní údaje o škole

Adresa:	Holubov 40, 382 03 Křemže
Ředitelka školy:	Mgr. Vendula Vernerová
Telefon:	725 947 708
E-mail:	zsholubov@seznam.cz
WWW:	www.zsholubov.cz
IČO:	71 012 257
REDIZO:	650 041 895

IZO		kapacita:
Základní škola:	107 720 582	65
Mateřská škola Holubov:	107 531 828	51
Školní družina:	114 300 224	45
Školní jídelna:	102 439 052	120

1.3 Zřizovatel

Název: Obec Holubov
Adresa: Holubov 242, 382 03 Křemže
Telefon, fax: 380 741 229
E-mail: ouholubov@worldmail.cz
WWW: www.holubov.cz

1.4 Platnost dokumentu: od 1.9.2024

Kontaktní osoba: Mgr. Vendula Vernerová
ředitelka školy

2. Východiska pro sestavení ŠVP

2.1 Charakteristika školy

Základní škola Holubov je málotřídní škola, která poskytuje základní vzdělávání žákům 1. stupně. Vyučuje se ve třech třídách. Od 1. 1. 2003, kdy se škola stala právním subjektem - příspěvkovou organizací, je součástí školy také mateřská škola v Holubově, školní družina, školní jídelna při MŠ a při ZŠ v Holubově. S mateřskou školou se podařilo navázat velice dobrou vzájemnou spolupráci a navodit přátelské vztahy mezi pracovními kolektivy.

Historie naší školy

Stavbou školy v Holubově byla v roce 1891 pověřena nově ustavená školní rada poté, co přestala dostačovat kapacita školní budovy ve Křemži. Plán školy vypracoval zřejmě knížecí stavitel, protože budova je vystavěna ve stylu tehdy stavěných knížecích hájoven. Stavba byla zadána mistru zednickému Janu Patchovi z Českých Budějovic a mistru tesařskému Václavu Stockingerovi ze Šindlových Dvůrů. Již 17. srpna 1893 byla budova úředně předána, 3. září 1893 byla vysvěcena a 18. září 1893 v ní bylo zahájeno vyučování. Do dvou tříd bylo zapsáno celkem 151 žáků. Z Holubova 41, z Krásotína 55, z Třísova 42 a z osady Adolfovo 13 dětí. Protože škola dále nemohla pojmout stále se zvyšující počet dětí, bylo v roce 1898 na původně přízemní budovu přistavěno druhé patro a škola byla přeměněna na trojtřídní. To už bylo do školy zapsáno kolem 200 žáků. Počet dětí se snížil až v roce 1907 po otevření měšťanské školy ve Křemži. Koncem roku 1937 byl do školní budovy zaveden vodovod.

V době 2. sv. války musela škola uvolnit jednu třídu pro Německou školu, kam docházely především děti německých osídlenců z vystěhovaných českých statků. Po válce tato Německá škola opět zanikla. Ve školním roce 1945/46 navštěvovalo školu 97 žáků, v dalších letech po odchodu mnoha rodin do pohraničí se tento počet pohyboval kolem sedmdesáti.

V roce 1948 byla po 55 letech provedena nákladná oprava školní budovy. Byla vyměněna a nově zasklena venkovní okna, která byla již téměř rozpadlá, byla kompletně opravena elektroinstalace a osvětlení, byl zaveden školní rozhlas a škola byla

celá vymalovaná. Sociální zařízení ve škole byla vybudována v roce 1954. V roce 1970 bylo ve škole zřízeno ústřední topení, zpočátku na koks, později bylo předěláno na topný olej. To bylo v roce 1997 v souvislosti s plynofikací obce přeměněno na topení zemním plynem.

Během letních prázdnin probíhají pravidelně stavební úpravy v budově školy.

Úplnost a velikost školy

ZŠ v Holubově je málotřídní školou s 1. až 5. postupným ročníkem. Žáci jsou rozděleni do třech tříd. 1. ročník bývá jako samostatná třída, ve II. třídě je spojený 2. a 3. ročník a ve III. třídě se společně učí žáci 4. a 5. ročníku.

Naší vesnickou školu navštěvují žáci z Holubova a přilehlých obcí. Po 5. ročníku od nás na 2. stupeň odchází většina dětí do spádové ZŠ ve Křemži. Někteří žáci se vzdělávají v ZŠ v Českém Krumlově nebo v Českých Budějovicích. Několik žáků úspěšně pokračuje na osmiletých gymnáziích v Českém Krumlově a v Českých Budějovicích.

Vybavení školy

V budově školy jsou 3 učebny, ředitelna, tělocvična, školní družina, knihovna, chlapecká a dívčí šatna.

Pomůcky na vyučování jsou uloženy v kabinetech v přízemí a v 1. poschodí.

Škola má světlé, čisté a esteticky upravené prostory. Na vzhledu školy se podílejí ve velké míře také žáci a učitelé. Prostory pro výuku jsou dostačující, ve třídách jsou hrací koutky.

Všichni učitelé i žáci mohou využívat notebooky a tablety, mají přístup na internet. K dispozici je tiskárna, kopírka, skener, laminátor, DVD, televize, dataprojektor, fotoaparát, CD přehrávače. Interaktivní tabule jsou ve všech třídách. Materiální vybavení je vyhovující.

K pohybovým aktivitám žáci využívají tělocvičnu, školní zahradu, školní hřiště a po domluvě i fotbalové hřiště v obci.

Školní zahrada a školní hřiště slouží jako místo, kde žáci tráví velké přestávky. Školní zahrada slouží také jako přírodní učebna.

Nedaleko školy je areál se školní jídelnou, kuchyní, mateřskou školou, které jsou součástí naší školy.

Velkou pozornost věnujeme žákům se specifickými poruchami učení a chování.

Učitelé individuálně pracují s žáky, kteří mají doporučení PPP. Spolupráce s PPP v Českém Krumlově je na dobré úrovni.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má čtyři pracovní pozice učitele, jedno místo vychovatelky ve školní družině, která má jedno oddělení využívané především mladšími a dojíždějícími žáky. Všichni zaměstnanci jsou pravidelně školeni BOZP a PO. Každý rok se pedagogové účastní školení DVPP.

2.3 Charakteristika žáků

Převážná většina žáků jsou děti z Holubova, Třísova a Krasetína.

Mnoho let pracujeme s žáky se SVP.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola je zapojena do dlouhodobého projektu ekologického sdružení Tereza „Les ve škole – škola v lese“. Spolupracujeme a využíváme nabídek se sdruženími a organizacemi: Cassiopeia, správa CHKO Blanský les, Lesy ČR, Policie ČR, Hasiči, DDM v Českém Krumlově a skautská organizace. Všechny aktivity vedou ke zkvalitňování výuky a zlepšování prostředí i okolí školy.

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech, žáci své postřehy a poznatky prezentují ve vysílání Televize Srdíčko.

Během roku pořádáme polodenní vycházky do přírody s výukovým zaměřením na ekologii, sportovní aktivitu, kladný vztah k přírodě a zdravotní vědu. Preferujeme pobyty na čerstvém vzduchu, které jsou často spojeny s besedami a projekty odborníků

z ekologických sdružení Cassiopeia, z Lesů ČR, CHKO aj.

Škola je také zapojena do projektu Mléko do škol a Ovoce a zelenina do škol a Recyklohraní.

Děti se zúčastňují různých soutěží (nejčastěji výtvarné) nebo sportovních turnajů. Vyjíždíme na dopravní hřiště do Českého Krumlova, celoročně učíme děti vystupovat před ostatními žáky při vysílání v TV Srdíčko.

Pravidelně se zúčastňujeme akce Záložka spojuje školy, která propojuje české a slovenské školy a podporuje čtenářskou gramotnost.

Během školního roku pořádáme jednou měsíčně vlastní projektový den, který je zastřešen celoročním tématem.

Každým rokem pořádáme školní výlet, který dětem umožní více poznávat svůj kraj a svou vlast.

Do školy si zveme divadelní a hudební společnosti, které svými představeními vzbuzují v dětech estetické citění a kulturní zážitek.

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků se stále více rozvíjí. Zákonní zástupci žáků navštěvují školu v době akcí pořádaných pro veřejnost. Pomáhají při různých aktivitách (např. zajištění exkurzí). Zákonní zástupci žáků se s dětmi i učiteli pravidelně také setkávají na mikulášské besídce pořádané Obecním úřadem Holubov.

Při škole funguje několik kroužků vedených DDM Český Krumlov, vždy dle nabídky a zájmu dětí. V náboženské výchově spolupracuje škola s římskokatolickou církví a vychází ze zájmu zákonných zástupců žáků. Náboženství je vedeno jako nepovinný předmět.

Při škole pracuje 6 členná školská rada (od prosince 2008), kde jsou 2 zákonní zástupci žáků, 2 zástupci pedagogických pracovníků a 2 zástupci OÚ.

Zákonní zástupci žáků jsou o činnosti školy také informováni prostřednictvím webových stránek školy (www.zsholubov.cz), školské rady, třídních schůzek, informační nástěnky v budově školy a Holubovského zpravodaje.

Úzce spolupracujeme s OÚ Holubov, který nás velice podporuje, s MŠ Holubov i s místními organizacemi, obecní knihovnou, se skautským oddílem, hasiči, Policií ČR.

Školu podporují místní občané a podnikatelé.

Během vyučování umožňujeme do školy vstup zákonným zástupcům, sourozencům, bývalým žákům a předškolákům a tak je více vtahujeme a zapojujeme do dění školy.

2.5 Akce organizované školou

- slavnostní zahájení školního roku za účasti starosty obce
- vzájemné návštěvy dětí MŠ a ZŠ
- zápis dětí do 1.ročníku ZŠ
- úklid obce – Den Země, Uklid'me Česko
- sběr starého papíru, citrusové kůry, baterií a kaštanů
- program na: - Mikulášskou besídku
- Vítání občánků

Projekty

- **celoroční**

„**Les ve škole – škola v lese**“ – environmentální výchova (EV), projekt ekologického sdružení Tereza

„**Televize Srdíčko**“ – osobnostní a sociální výchova (OSV), vých. demokratického občana (VDO), vých. k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), multikulturní výchova (MuV), EV, mediální výchova (MeV)

„**Výchova ke zdraví**“ – OSV, MuV, EV

„**Zelená – jdeme!**“ – OSV, MuV (dopravní výchova)

„**Čtvero ročních období**“ – OSV, MuV, EV (výzdoba, zvyky,...)

- **měsíční**

„**Den Země**“ – EV, OSV, VDO, VMEGS

„**Mikulášská besídka**“ – OSV, VDO, MuV, MeV

- *týdenní*

„Světový den zvířat“ – EV, OSV, MeV

„Čertovská škola“ – MuV, OSV

„Procházka knihou“ – OSV, MeV, EV, VMEGS, MuV, VDO

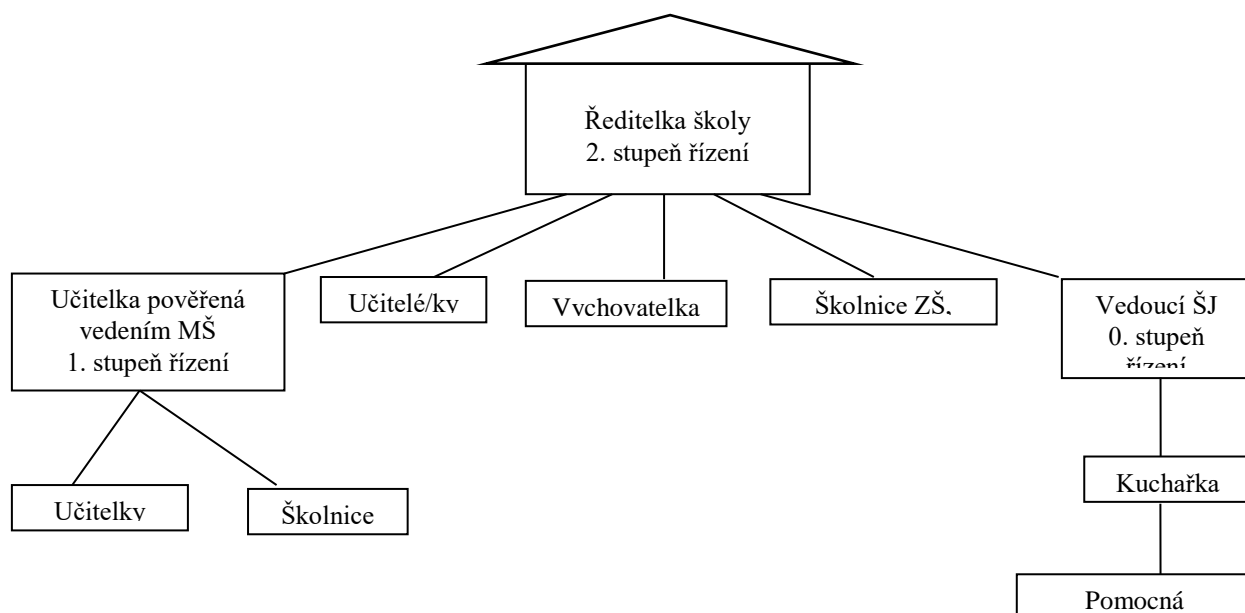
„Tady bydlím já“ – OSV, VMEGS, MuV, EV, MeV, VDO (Cesty, výlety)

Soutěže

Žáci se účastní soutěží:

- literárně - výtvarných
- sportovních
- matematické soutěže Klokan, Cvrček
- soutěže pořádané školou
- drobné soutěže pořádané ŠD

2.6 Organizační schéma školy

2.7 Situační analýza

S.W.O.T. analýza

Silné stránky

V lidském potenciálu:

- kvalifikovaní pedagogové
- kolektiv ochotný k týmové spolupráci
- ochota pracovníků školy ke změnám
- členové kolektivu jsou schopni se vzájemně dohodnout

V materiálním vybavení:

- počítače ve všech třídách – využití při výuce - přístup na internet
- vybavení školy informační technikou – s volným přístupem žáků
- poměrně vysoká úroveň vybavení školními pomůckami a školní knihovny (žakovské i učitelské)
- kvalitní vybavení školy technikou – CD/MP3 přehrávač, DVD, televize, projektor, fotoaparát, kopírky, laminátor, interaktivní tabule, notebooky, tablety
- školní družina v budově školy
- výhodná poloha školy v blízkosti přírody
- zahrada přímo u školy vybavena přírodní učebnou

V pedagogickém procesu:

- výborná komunikace mezi vyučujícími
- kvalifikovaný tým pedagogických pracovníků
- je kladen důraz na propojení předmětů, využívání projektového vyučování
- uplatňování brainstormingu ve výuce i v kolektivu dospělých
- dobrá komunikace mezi různými věkovými skupinami žáků díky malému kolektivu školy
- zdravý životní styl
- zapojení do soutěží

V ostatních faktorech:

- mimoškolní činnost (kroužky a ŠD) rozvoj osobnosti dítěte mimo vyučování
- dobrá spolupráce rodiny a školy

Slabé stránky

V lidském potenciálu:

- kolísání počtu žáků v jednotlivých ročnících

V materiálním vybavení:

- nedostatek odborných učeben (chybí prostory)
- chybí kabinety

Příležitosti

Pro naši školu:

- k poznávání světa, kultury (Dívčí kámen, Keltské oppidum Třísov, Zlatá Koruna, Klet' s rozhlednou a hvězdárnou, Křemže, Český Krumlov, České Budějovice)
- k poznávání přírody, zvířat, rostlin (lesy, louky, zemědělské družstvo, kravíny, jezdectví)
- využití a spojení výuky s praxí (fotbalové hřiště, Grafobal, skauti, hasiči, ekologická sdružení)
- výhodné autobusové a vlakové spojení
- spolupráce s MŠ a organizace akcí, které napomáhají získávání nových žáků
- rozvoj obce a příliv mladých rodin

Rizika

Pro naši školu:

- blízkost plně organizované školy
- silniční komunikace přímo u školy

Pro školství:

- velké nároky na učitele, malé finanční ohodnocení
- finanční zajištění výuky

3. Charakteristika ŠVP

ŠVP jsme tvořili pro „své“ žáky a nám důvěrně známé podmínky. Na základě důkladné S.W.O.T. analýzy, na základě studia literatury, absolvovaných školení, návštěvy jiných škol, rad koordinátora tvorby ŠVP ZV i na základě vlastních zkušeností jsme získávali potřebné zkušenosti a krůček po krůčku tvořili „náš“ ŠVP. Tvorba ŠVP byla od samého počátku *prací společnou (týmovou)*.

Vycházeli jsme také z toho, že žáky nelze všechno naučit, ale lze je k učení motivovat a vzdělávání pro ně udělat zajímavé a rozvíjející.

Pro kvalitu vzdělávání je důležitá hlavně smysluplnost, propojenost, trvalost a využitelnost poznatků.

Žáky neformuje jen obsah vzdělávání, ale i atmosféra a kultura školy, proto žáky vedeme ke spolupráci, vzájemnému respektu, toleranci a klademe důraz i na jejich bezpečnost.

Péče o žáky s příznými podpůrnými opatřeními je postavena na spolupráci všech učitelů, dalších pedagogických pracovníků a zákonných zástupců žáků.

3.1 Pojetí základního vzdělávání

Základní vzdělávání:

- navazuje na předškolní vzdělávání a na výchovu v rodině,
- usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání,
- je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka,
- vyžaduje podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání

- připravuje odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.2 Cíle základního vzdělávání

Podle RVP ZV má základní vzdělávání žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. Budeme proto usilovat o naplňování těchto cílů:

Cíl	Jak na to v ŠVP
Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení.	<ul style="list-style-type: none"> • dostatek informačních zdrojů • propojit informace se skutečným životem • práce na projektech • prezentace vlastních výsledků • práce v motivujícím prostředí • převaha kladného hodnocení
Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.	<ul style="list-style-type: none"> • netradiční metody a formy práce • mezipředmětové vztahy • rozvíjení schopnosti logického myšlení • objevování zákonitostí, vzájemných vztahů a příčin
Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci, rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.	<ul style="list-style-type: none"> • dodržování etiky komunikace • stanovení vlastních pravidel • práce v týmu, ve skupině • osobní odpovědnost za výsledky své práce • atmosféra demokracie a přátelství

<p>Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • samostatné rozhodování • odpovědnost za své rozhodnutí, jednání, chování • spoluutváření třídních pravidel • dodržování stanovených pravidel
<p>Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • utváření ohleduplného a citlivého vztahu k lidem • poznávání a ochrana přírody • pomoc v nouzi • spolupráce s handicapovanými
<p>Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pitný a mléčný režim • vhodná organizace denního režimu • bezpečnost, estetičnost a čistota prostředí a péče o ně • hygienické a stravovací návyky • prevence rizikových jevů • relaxace, wellbeing • respektování individuálních zvláštností a potřeb
<p>Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení schopnosti empatie • multikulturní výchova • ohleduplnost k slabším, handicapovaným, • pomoc starým a nemocným
<p>Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osvojování základních pracovních dovedností • kladné hodnocení • rozvíjení schopností v zájmových útvarech

a profesní orientaci k naplnění těchto cílů.	
--	--

3.3 Postupy směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání.

Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Kompetence k učení:

umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivujeme je pro celoživotní učení

Učitel:

- integruje učení do smysluplných celků
- rozvíjí u žáků schopnost samostatné práce (zadávání samostatných úkolů...)
- pěstuje návyk sebekontroly, vlastního hodnocení a kritického přístupu k výsledkům práce
- klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací
- podněcuje tvořivost

Žák:

- seznamuje se s moderními informačními technologiemi
- zapisuje průběh a výsledky pozorování
- vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů, využívá je v dalším učení a praktickém životě
- uvědomuje si potřebu spolupracovat a navazovat na práci druhých
- nachází způsoby vedoucí k odstranění nedostatků

Kompetence k řešení problémů:

podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Učitel:

- využívá vhodných metod k rozvoji kreativity žáků (projektové vyučování, kooperativní učení, brainstorming...)
- žáci jsou vedeni k otevřenému upozornění na problémy, které se učitel snaží řešit společně se žáky

Žák:

- užívá základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, syntézu, analýzu)
- s ohledem na věk a schopnosti řeší problémy, vyhodnocuje jeho správnost
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací
- podle svých schopností a dovedností se zapojuje do soutěží

Kompetence komunikativní:

vedeme žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

Učitel:

- klade důraz na stručné, logické, výstižné a kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu
- seznamuje žáky se základními prostředky komunikace i nonverbální
- uskutečňuje diskuze
- zajišťuje besedy na různá témata

Žák:

- formuluje, vyjadřuje a prezentuje své názory a svou práci na veřejnosti
- vyjadřuje se kultivovaně
- hovoří k věci
- obhájí své stanovisko vhodnými argumenty
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- zapojuje se do diskuze

Kompetence sociální a personální:

rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, vytváříme potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací; rozvíjíme vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí

a přírodě

Učitel:

- zařazuje práci ve dvojicích a skupinách
- společně s žáky vytváří pravidla týmové práce a řídí se jimi
- upevňuje dobré mezilidské vztahy
- podporuje potřebu pozitivních citů v chování jedince, jeho jednání a prožívání životních situací a jejich sdílení s ostatními
- podporuje potřebu sdílet zážitky s ostatními lidmi a dělit se s nimi o své dojmy
- organizuje třídní a školní akce vedoucí k vytvoření pocitu sounáležitosti, dobrých vztahů mezi žáky a navození důvěry mezi učitelem a žákem

Žák:

- organizuje, radí se, rozhoduje a prezentuje výsledky práce ve skupině
- neubližuje mladším spolužákům
- má radost z úspěchů
- v případě potřeby vyslechne spolužáka, poradí mu a pomůže
- nachází citlivý vztah ke svému prostředí a přírodě

Kompetence občanské:

připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti

vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učíme je žít společně s ostatními lidmi

Učitel:

- klade důraz na ohleduplnost, zdvořilost, úctu, kultivované vystupování a slušné chování k druhým lidem
- seznamuje s názorem druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, upozorní na psychické a fyzické násilí
- podporuje vlastní sebedůvěru u žáků (poskytnutí prostoru pro prezentaci dovedností žáků)

- jedná s úctou a respektem se všemi dětmi bez rozdílu rasy, náboženství, kultury a rodinného zázemí

Žák:

- nachází vlastní chyby, poučí se z nich a omluví se
- seznamuje se s tím, co si druzí myslí, říkají a dělají
- učí se poznávat svá práva i povinnosti, snaží se rozhodovat a nést důsledky svých rozhodnutí
- učí se poznávat rovnocennost všech etnických skupin a kultur

Kompetence občanské, kompetence pracovní:

vedeme žáky k aktivnímu rozvíjení a ochraně fyzického, duševního a sociálního zdraví a k odpovědnosti za ně

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel bezpečného chování ve škole i mimo ni
- zapojuje žáky do činností a aktivit školy podporujícím zdraví a do propagace zdravého životního stylu
- vytváří preventivní programy s cílem podporovat duševní i sociální zdraví jedince
- seznamuje žáky se základy bezpečnosti

Žák:

- uplatňuje v běžném životě některé složky zdravého životního stylu
- je veden k sebehodnocení své práce
- podílí se na vytváření kritérií pro hodnocení
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

Kompetence digitální

učíme žáky bezpečně, sebejistě a kriticky využívat technologie při učení, práci i volnočasových aktivitách

učíme schopnost vyvážit digitální a fyzický svět

připravujeme žáky na život v digitální společnosti

Učitel:

- otevírá vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím digitálních technologií
- zlepšuje kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi
- rozvíjí inženýrské myšlení žáků

Žák:

- orientuje se v kriticky digitálním světě
- využívá digitální technologie při práci, učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti
- digitální technologie využívá bezpečně, kriticky a tvořivě
- umí vyvážit digitální a fyzický svět

3.4 Zaměření školy

- Již několik let spolupracujeme s ekologickým sdružením TEREZA na projektu „Les ve škole – škola v lese“
- Uplatňujeme principy ekologické výchovy v každodenním provozu školy.
- Integrujeme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných třídách.

Při tvorbě ŠVP jsme přihlíželi k velikosti školy, k místním a materiálním podmínkám i ke složení pedagogického sboru. Na základě SWOT analýzy jsme

stanovili *tři základní kameny*, které současně vysvětlují *motivační název ŠVP*:

„Chceme, můžeme a umíme...”

Chceme žákům poskytnou spolehlivý základ všeobecného vzdělání, který by uplatnili při dalším vzdělávání.

Můžeme využít různých vzdělávacích metod a forem k dosažení všestranného rozvoje osobnosti žáka.

Umíme nabyté vědomosti a dovednosti uplatnit v praktickém životě.

3.5 *Výchovné a vzdělávací strategie*

- vytvářet ovzduší vzájemné důvěry, tolerance a profesionality, které povede k týmové práci žáků, k vzájemné pomoci a spolupráci, sounáležitosti a vzájemnému respektu,
- společně s žáky stanovovat pravidla slušného chování a dbát na jejich dodržování,
- budovat dobrou úroveň a pověst školy lepší prezentací výsledků naší práce,
- propojit vzdělávací proces MŠ a ZŠ jednotnou koncepcí a vzájemnou spoluprací,
- využívat specifické výukové programy se zvláštním přihlédnutím k rozvoji základních žákovských dovedností a k odstraňování vývojových poruch učení,
- předcházet negativnímu chování žáků, zejména realizací minimálního preventivního programu a strategií předcházení a řešení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

3.6 *Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami*

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním) jsou integrováni v běžných třídách. V případě, že je diagnostikována vývojová porucha učení, může být vypracován

individuální vzdělávací plán, podle kterého se s žákem v průběhu roku pracuje. Při vzdělávání těchto žáků jsou využívány kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Žáci mají možnost používat vhodné kompenzační a didaktické pomůcky, speciální učebnice, výukové programy apod. Při klasifikaci těchto žáků přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí. Na žádost zákonných zástupců žáka a doporučení PPP nebo SPC mohou být žáci integrováni v běžné třídě.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaní a mimořádně nadaní žáci mají své specifické vzdělávací potřeby a je jim zajištěna specifická péče a pomoc ze strany školy i rodiny, především při stimulaci a vytváření vhodných podmínek. Při identifikaci nadání a mimořádného nadání jsou uplatňovány nejrůznější metody pedagogické, psychologické i laické. Jde především o pozorování žáků ve školní práci, rozbor výsledků práce žáka, hodnocení testů a úloh, rozhovory se žákem a jeho zákonnými zástupci. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je věnována pozornost i žákům s vývojovou poruchou učení nebo chování. Při identifikaci a následné péči o mimořádně nadaného žáka mohou učitelům se souhlasem zákonných zástupců žáka poskytnout pomoc psychologové v síti pedagogicko-psychologických poraden. Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků se vychází důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciacce.

Vzdělávací obsah je pro tyto žáky rozšiřován, obohacován a prohlubován o další informace. Jsou využívány aktivizující metody práce včetně názorných demonstračních metod, situačních metod a práce s informačními technologiemi. Žákům jsou zadávány specifické úkoly, jsou zapojováni do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů, plní některé úkoly s vyšším ročníkem.

3.7 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou nedílnou *součástí ŠVP*. Reprezentují aktuální problémy současného světa. Pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. *Tematické okruhy průřezových témat* procházejí napříč vzdělávacími

oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Přispívají tak ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Průřezová témata jsou využita jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo v podobě projektů. Jejich účinnost je zajištěna propojeností se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu. V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Jejich podrobná charakteristika je *uvedena v RVP*. Dále je zde vyjádřen vztah ke vzdělávacím oblastem a *přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka* jak v oblasti vědomostí, dovedností a schopností, tak v oblasti postojů a hodnot. Obsah průřezových témat *doporučený pro základní vzdělávání je rozpracován do tematických okruhů*. Každý tematický okruh obsahuje nabídku *témat* (činností, námětů), viz. RVP

Rozvržení průřezových témat do jednotlivých ročníků je přehledně zobrazeno v tabulce *Průřezová témata (viz. přílohy)*. Blíže je integrace vyjádřena v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

4. Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

Učební plán pro 1. stupeň								
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					min. časová dotace	z toho DČD
		1.	2.	3.	4.	5.		
jazyk a jazyková komunikace	český jazyk	8	9	9	7	7	33	+7
	anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	
matematika a její aplikace	matematika	5	5	5	5	5	20	+5
informační a komunikační technologie	informatika	-	-	-	1	1	2	0
člověk a jeho svět	prvouka	2	3	2	-	-	6	+1
	přírodověda	-	-	-	2	2	5	+3
	vlastivěda	-	-	-	2	2		
umění a kultura	hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
	výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
člověk a zdraví	tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
člověk a svět práce	praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	
průřezová témata		P	P	P	P	P		
týdenní hodinová dotace + disponibilní hodiny		18+2	19+3	22+2	22+4	23+3	102	+16
celkový týdenní počet hodin - maximum týdně		20	22	24	26	26	118	

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

V učebním plánu ŠVP jsou dodrženy podmínky:

- je dodržena časová dotace na prvním stupni (118 hodin), v případě, že se žák přistěhuje z jiné školy, kde byla výuka realizována podle jiného ŠVP, nemusí být celková časová dotace u žáka dodržena v celkovém rozsahu
- není překročena maximální týdenní hodinová dotace stanovená pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání školským zákonem (1. a 2. ročník 22 hodin, 3. až 5. ročník 26 hodin)
- Obsahová náplň vzdělávacích oborů je přizpůsobena profilaci školy, regionálním zvláštnostem a schopnostem žáků.

Celková povinná časová dotace je tvořena minimální časovou dotací pro vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) a disponibilní časovou dotací. Disponibilní časová dotace je využita k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec závazného minima (viz. *Tabulace učebního plánu*).

4.2.1 Poznámky ke vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura* má komplexní charakter a je členěn do složek: *Komunikační a slohová výchova*, *Jazyková výchova a Literární výchova*,
- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura* je realizován ve v předmětech *Český jazyk a literatura* a *Cizí jazyk*
- v *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit, rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah
- v *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka, Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování

- v *Literární výchově* žáci poznávají základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky a formulovat názor o přečteném textu, učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti

Cizí jazyk - Anglický jazyk

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Anglický jazyk* je realizován od 3. ročníku,
- přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem
- pomáhá snižovat jazykovou bariéru a přispívá ke zvýšení mobility jak v osobním životě žáků, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění
- umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí z jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice
- prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného národního porozumění a tolerance

Matematika a její aplikace

- *Matematika a její aplikace* je realizována ve všech ročnících,
- je rozdělena na čtyři tematické okruhy: *Čísla a početní operace* (žáci si osvojují aritmetické operace), *Závislosti, vztahy a práce s daty* (analyzování změn a závislostí z tabulek a grafů), *Geometrie v rovině a v prostoru* (zkoumání tvaru a prostorovede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací) a *Nestandardní aplikační úlohy a problémy* (nutnost uplatnění logického myšlení)

Informatika

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Informatika* je realizován ve 4. a 5. ročníku.
- zaměřuje se především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění principům digitálních technologií
- prostřednictvím her, experimentů, diskuzí a dalších aktivit si vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat
- vytvářejí si základ pro pochopení inforatických konceptů

Člověk a jeho svět

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět* je realizován v 1. až 3. ročníku jako vyučovací předmět *Prvouka*, ve 4. a 5. ročníku jako vyučovací předmět *Vlastivěda a Přírodověda*,
- členěn do pěti tematických okruhů: *Místo, kde žijeme* (poznávání nejbližšího okolí, chápání organizace života v rodině, škole, obci, ve společnosti), *Lidé kolem nás* (osvojování a upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomění si významu a podstaty pomoci, solidarity, vzájemné úcty, snášlivosti a rovného postavení mužů a žen), *Lidé a čas* (orientace v dějích a časech, podstatou je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země), *Rozmanitost přírody* (poznávání Země jako součásti sluneční soustavy, rozmanitosti živé a neživé přírody), *Člověk a jeho zdraví* (poznávání člověka jako živé bytosti)
- součástí obsahu vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět* je *Dopravní výchova*, *Výchova ke zdraví - zdravému životnímu stylu*, projekt *Zdravé zuby*, *Prevence úrazů a první pomoc*, *Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí*, *Prevence násilí a šikanování*, *Prevence sociálně patologických jevů*, *Finanční gramotnost*

Umění a kultura

- vzdělávací obsah vzdělávacích oborů *Hudební výchova* a *Výtvarná výchova* je realizován ve všech ročnících
- žáci se seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního
- hudební výchova: *Vokální činnosti* (práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluvního projevu), *Instrumentální činnosti* (hra na hudební nástroje), *Hudebně pohybové činnosti* (ztvárňování hudby, reagování na ni pomocí pohybu), *Poslechové činnosti* (aktivní vnímání znějící hudby, poznávání žánrů)
- výtvarná výchova: *Rozvíjení smyslové citlivosti* (rozvíjení schopnosti

rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality), *Uplatňování subjektivity* (uvědomování si a uplatňování vlastní zkušenosti při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření), *Ověřování komunikačních účinků* (hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků např. vlastní tvorby)

Člověk a zdraví

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Tělesná výchova* je realizován ve všech ročnících; časová dotace pro tělesnou výchovu je 2 hodiny týdně,
- škola maximálně využívá tělocvičnu, hřiště, okolní krajinu (turistika)
- součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví – poznávání vlastních pohybových možností a zájmů a poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu
- postupuje se od spontánní k řízené pohybové činnosti
- smyslem je zařazování pohybové činnosti do denního režimu pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci, pro podporu zdraví a ochranu života
- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví* je zařazen do vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*.

Člověk a svět práce

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce* je rozdělen do čtyř tematických okruhů: *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstivelské práce a Příprava pokrmů*.

Prevence sociálně patologických jevů

- škola má zpracovaný *Minimální preventivní program*, který každý rok vyhodnocuje a inovuje a *Strategii předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování*, který každý rok vyhodnocuje a inovuje.

4.3 Doplněk vzdělávací činnosti

Zájmové útvary

- jejich nabídka je přizpůsobena zájmu žáků a možnostem vyučujících lektorů

Školní družina

- provozní doba je upravena zejména podle dojíždějících žáků
- je důležitým výchovným partnerem rodiny a školy
- pomáhá plnit vzdělávací cíle a rozvíjet specifické nadání dětí
- má důležitou úlohu v prevenci negativních sociálních jevů
- pracuje na projektu „Les ve škole – škola v lese“
- realizuje výchovně vzdělávací činnost zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností
- umožňuje žákům přípravu na vyučování
- velká pozornost je věnována pobytu dětí venku
- její činnost se řídí Řádem školní družiny (viz. *přílohy*).

5. Učební osnovy

Obsah vzdělávacích oblastí, které vymezuje rámcový vzdělávací program, je realizován prostřednictvím jednotlivých předmětů:

- předměty povinné pro všechny žáky (např. ČJ, M).

Charakteristika vzdělávací oblasti a cílové zaměření vzdělávací oblasti viz. RVP ZV.

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

Ročník: **1.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none"> • čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé)	Žák: <ul style="list-style-type: none"> ○ Vyhledává písmena a slabiky v textu. ○ Rozumí pojmu stránka, článek, nadpis, řádek, odstavec, písmeno, slovo, věta. ○ Vypráví pomocí série obrázků. ○ Orientuje se v textu Slabikáře. ○ Provádí přípravná cvičení sluchová a zraková. ○ Správně čte slabiky. ○ Čte slova ve sloupečcích i v řádcích.	M - počet slabik, slov, řádků, odstavců, stránek VV - obrázková osnova HV - zvuky, tóny

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Na konci roku čte jednoduché věty plynule a s porozuměním. 	
<ul style="list-style-type: none"> • naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Naslouchá ostatním pozorně, soustředěně, neskáče druhému do řeči. ○ Reaguje vhodnými otázkami. 	VV - ilustrace pohádky, příběhu
<ul style="list-style-type: none"> • mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, zdvořilé vystupování 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Uvědoměle se naučí správnému dýchání. ○ Vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky. ○ Volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu. ○ Učí se slušnou formou odmítat a říkat „ne“. ○ Zkouší si tyto situace nanečisto v podobě scének ve škole. ○ Umí vyjádřit své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz. ○ Respektuje pravidla rozhovoru, neskáče do řeči druhému (nejen dospělému). ○ Učí se nonverbálnímu vyjadřování (řeč těla). 	<p>HV - dechová cvičení</p> <p>TV - cvičení s říkadly</p> <p>Prv - vycházka, výlet, exkurze (popis, vyprávění zážitků)</p> <p>DV – bezpečná cesta do a ze školy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev - základní hygienické 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Po celé toto období se učí uvolňovat ruku před 	TV - TV chvilky

<p>návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev,)</p>	<p>psáním.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Umí správně sedět a držet psací potřeby (praváci i leváci). ○ Dodržuje základní hygienické návyky: sezení, držení tužky, hygiena zraku. ○ Zkouší psát kresebné cviky velkých tvarů ve vzduchu, mokrým štětcem na tabuli, fixem na tabulku, tužkou na papír, tužkou (později perem) do sešitu. ○ Dokáže vytvářet písmena z prstů, z vlastního těla, z modelíny, ze špejlí, z drátku. ○ Píše jednotlivé prvky písmen na lince: čáry, oblouky, zátrhy, ovály, kličky. ○ Orientuje se v liniatuře, individuálně používá liniatury. ○ Osvojuje si psaní správných tvarů písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře. ○ Dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova. ○ Píše slova podle obrázků, odpovědi na otázky. ○ Opisuje správné tvary písmen (slov a vět) tužkou. 	<p>TV, Prv - výchova ke zdraví</p> <p>VV - kresba, malba na velké plochy (uvolnění ruky)</p> <p>PČ - modelování písmen, vytrhávání písmen</p> <p>M - psaní číslic, zápis slovních úloh</p>
---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Píše podle diktátu písmena a krátká slova. ○ Opíše kratší text ze Slabikáře. ○ Píše velká písmena. ○ Převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané. ○ Vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou. ○ Ovládá psací abecedu mimo písmen X, W, Q. ○ Píše opis, přepis i diktát a autodiktát. ○ Kontroluje svůj vlastní písemný projev. ○ Dbá na úpravu sešitu. 	
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) • slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, hláska, slabika, slovo, věta 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Přípravné období ○ Provádí sluchovou analýzu a syntézu. ○ Vyvozuje písmena - A, O, E, U, I. ○ Rozlišuje hlásku a písmeno, písmeno malé, velké, tištěné a psané. ○ Rozlišuje zrakem tvary stejné a odlišné, určuje pravou a levou stranu, dokáže se orientovat prakticky v pojmech nahoře - dole, vzadu - vpředu, před - za, nad - pod ap. 	<p>M - orientace na ploše, v prostoru (vpravo - vlevo, nahoře - dole)</p> <p>HV - délka samohlásek, sluchová diferenciace, hry na rozvoj sluchového vnímání</p> <p>VV - výroba obrázků</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Umí určit hlásku na začátku a konci slova, postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově. Naopak dokáže z hlásek sestavit slovo. ○ Čtecí období ○ Čte dvojhlásky - ou, au, předložkové spoje, psaný text. ○ Uvědomělé čtení, plynulé spojování slabik a slov. ○ Správně vyslovuje délky hlásek a intonace věty. ○ Plní úkoly z textu. ○ Utváří si správné čtecí návyky. ○ Nahrazuje slova v textu slovy stejného významu. ○ Tvoří věty z daných slov. ○ Obměňuje věty. ○ Doplnuje chybějící písmena do slov. ○ Poznává své jméno psané velkými tiskacími písmeny. ○ Přiřadí písmena k obrázkům podle začátku slova. ○ Dokáže se orientovat na stránce v knize. ○ Přiřazuje obrázky ke slovům. ○ Skládá slova z přeházených písmen. ○ Umí přečíst slabiky di - dy, ti - ty, ni - ny a slabiky 	i písmen
--	--	----------

	<p>dě - tě - ně - bě - pě - vě - mě.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Seznamuje se s cizími hláskami - X, W, Q. 	
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkově čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Umí naslouchat čtenému textu. ○ Rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy. ○ Zařadí postavu do správné pohádky. ○ Nakreslí ilustraci k příběhu. ○ Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní. ○ Vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text. ○ Je schopen dramatizovat scénu příběhu. ○ Čte a přednáší zpaměti krátké texty přiměřené věku. ○ Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích. ○ Dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu. ○ Soustředěně vyslechne pohádku a dokáže interpretovat její obsah. 	<p>VV - výtvarné vyjádření obsahu věty, verše, říkanky</p> <p>VV - ilustrace pohádky, příběhu, divadelního představení</p> <p>VV - obrázková osnova</p> <p>PČ – leporelo</p> <p>DV – pohádky a příběhy s dopravní tematikou</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Reaguje vhodnými otázkami na vyslechnutý literární text pro děti. ○ Hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav. ○ Vyjadřuje pocity z četby. 	
<ul style="list-style-type: none"> • základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje pojmy - básnička, říkadlo, pohádka, odlišuje verše, umí tvořit slova, která se rýmují. ○ Poznává rozpočítadlo i hádanku. ○ Pamětně si osvojuje říkadla k hláskám. ○ Pojmy: spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, říkadlo, báseň. ○ Všimá si ilustrací děl. ○ Zná pojmy - loutkové divadlo, maňáskové divadlo. 	<p>TV - pohybové vyjádření říkanky, písničky</p>

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- sdělovací
- analyticko-syntetické
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- loutkové divadlo
- maňáskové divadlo
- film
- poslech pohádky
- besídka (vystoupení)

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje, bzučák
- karty - s písmeny, obrázkové karty, slabiky, slova
- deskové hry - dy, ty, ny/dí, ti, ni; délka samohlásek
- didaktické hry - měkké a tvrdé souhlásky; krátké a dlouhé samohlásky
- textilní písmena, číslice
- pohádky, příběhy s dětským hrdinou na VHS, DVD, CD
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

Ročník: **2.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Čte plynule a s porozuměním texty přiměřené věku. ○ Užívá správný slovní přízvuk a uplatňuje přirozenou intonaci. ○ Orientuje se v textu, vyhledává odpovědi na otázky a klíčová slova. ○ Rozlišuje přímou řeč, čte podle scénáře.	<p>VV - ilustrace přečteného textu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Učí se naslouchat pozorně, soustředěně, neskákat druhému do řeči. ○ Zaznamenává slyšené kresbou, reaguje vhodnými otázkami.	<p>DV – chování v silničním provozu</p>

<ul style="list-style-type: none"> • mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, zdvořilé vystupování 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Jedná zdvořile při komunikaci se spolužáky a s dospělými. ○ Zvládá základní komunikační žánry (pozdravit, omluvit se, požádat o pomoc, poděkovat). ○ Dodržuje základní společenská pravidla chování v prostorách školy (pozdraví, umí požádat o uvolnění cesty, nechává projít dveřmi dospělou osobu atd.). 	<p>TV, Prv - výchova ke zdraví, TV chvilky</p> <p>DV – cestování dopravními prostředky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev,) žánry písemného projevu: adresa, pozdrav z prázdnin, omluvenka), vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře. ○ Procvičuje spojování písmen o,v,b s ostatními písmeny, zvláště s písmeny e, r, z, prohloubením a protažením háčku. ○ Píše písmena podle tvarových skupin s důrazem na štihlou písmen a na rozestupy písmen ve slovech. ○ Dodržuje sklon písma. ○ Spojuje písmena vratným tahem. ○ Nacvičuje psaní velkých tiskacích písmen pro výuku geometrie 	<p>Prv - vycházka, výlet, exkurze (popis, vyprávění zážitků)</p> <p>DV – vypravování – krajnice a její nástrahy</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Správně spojuje písmena, slabiky, zachovává rozestup písmen, píše jednoduchý text. ○ Správně užívá velká písmena ve slovech i ve větě. ○ Umísťuje diakritická znaménka. ○ Dodržuje požadavky na čitelnost, úhlednost, celkovou úpravu projevu. ○ Seznamuje se se základní úpravou písemnosti - nadpis, odstavec. ○ Píše krátký dopis, pozdrav, blahopřání včetně adresy. 	
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) • slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Člení věty na slova, slova na slabiky a hlásky. ○ Využívá znalosti o slabikách při dělení slov na konci řádku. ○ Rozlišuje a tvoří věty podle postoje mluvčího. ○ Určí pořadí vět v textu. ○ Třídí hlásky na samohlásky (krátké a dlouhé), dvojhásky a souhlásky (měkké, tvrdé, obojetné). ○ Správně čte i píše krátké a dlouhé samohlásky. ○ Zvládá psaní samohlásky ú/ů v jednoduchých 	<p>HV - délka samohlásek, sluchová diferenciacce, hry na rozvoj sluchového vnímání</p> <p>DV – dopravní slovníček</p>

<p>předponová a příponová, koncovka)</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví - slovní druhy, tvary slov • skladba - věta jednoduchá a souvětí, • pravopis - tvrdé a měkké souhlásky, slabiky bě, pě, ve, mě, samohlásky ú, ů, u, párové souhlásky 	<p>sloveh.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Píše správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. ○ Odůvodní a napíše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. ○ Zdůvodní a správně napíše párové souhlásky na konci i uvnitř slov (b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f). ○ Používá velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen. ○ Získává elementární znalosti o slovních druzích. ○ Vyhledá a určí podstatná jména a slovesa, dále pak přídavná jména, zájmena, příslovce, předložky, spojky, citoslovce. ○ Procvičuje užívání a funkci spojek při tvorbě souvětí. ○ Vyjmenuje zpaměti abecedu a dokáže řadit slova podle abecedy. Umí vyhledat požadovaný údaj v abecedním rejstříku. ○ Vyhledá slova opačného a podobného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená. Tvoří s nimi věty. 	
---	---	--

<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkově čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Doporučuje knihu spolužákovi, vypráví, co se mu v knížce líbilo a předčítá dětem zajímavou část knihy. ○ Učí se vést si čtenářský deník. ○ Přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku. ○ Převypráví jednoduchý příběh, děj pohádky. ○ Půjčuje si knihy, učí se orientaci v knihovně. ○ Seznamuje se s knihami o přírodě, o zvířatech a věcech. ○ Vyhledává potřebné informace v literatuře, encyklopediích i na internetu. ○ Domýšlí jednoduchý příběh. ○ Řeší hádanky a slovní hříčky. ○ Dramatizuje pohádku nebo povídku. ○ Popisuje oblíbený předmět, hračku, osobu, zvíře, pracovní postup. ○ Vypravuje pomocí obrázkové osnovy. Tvoří jednoduché smysluplné věty. ○ Kreslí vlastní ilustraci ke knize, příběhu, básni. 	<p>VV - výtvarné vyjádření děje</p> <p>VV - zážitek z prázdnin</p> <p>VV - obrázková osnova</p> <p>DV – přecházení silnice (dramatizace)</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Seznamuje se s pojmy - knihovna, knihkupectví, čtenář, básník, spisovatel. ○ Zná pojmy - pohádka, hádanka, říkanka, báseň, divadlo jeviště, herec, divák, maňásek, loutka. ○ Rozliší pojmy - próza (vyprávění, vypravěč, příběh, děj) - poezie (báseň, verš, rým, rytmus, přízvuk, přednes). 	<p>VV - ilustrace pohádky, příběhu, divadelního představení</p> <p>PČ - výroba loutky</p>
--	--	---

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení, přednáška)
  - dialogické (rozhovor, diskuse, beseda, dramatizace, brainstorming)
  - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- sdělovací
- aktivizující
  - diskusní
  - inscenační
  - situační
  - didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- projektové dny
- práce ve skupině
- beseda
- loutkové divadlo
- maňáskové divadlo
- film
- poslech pohádky
- besídka (vystoupení)

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje, bzučák
- deskové hry
- didaktické hry
- pohádky, příběhy s dětským hrdinou na VHS, DVD, CD
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

Ročník: **3.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Čte texty přiměřené věku, rozumí přečtenému a reprodukuje jeho obsah, zapojuje fantazii k dotvoření konce příběhu. ○ Zvládá správnou intonaci, člení text, frázuje. ○ Orientuje se v textu, vyhledá odpověď na otázku, najde klíčová slova.	<p>VV - ilustrace přečteného textu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Snaží se naslouchat pozorně, soustředěně, neskákat druhému do řeči. ○ Jedná zdvořile při komunikaci se spolužáky a s dospělými.	<p>DV – pravidla chůze po silnici</p>

<ul style="list-style-type: none"> • mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, zdvořilé vystupování 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zvládá základní komunikační žánry (pozdravit, omluvit se, požádat o pomoc, poděkovat). ○ Dodržuje základní společenská pravidla chování v prostorách školy (pozdraví, umí požádat o uvolnění cesty, nechává projít dveřmi dospělou osobu atd.). ○ Ovládá základní pravidla vedení telefonického rozhovoru (představí se, mluví stručně a jasně). 	<p>DV – tísňové volání</p>
<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev,) žánry písemného projevu: adresa, pozdrav z prázdnin, omluvenka), vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dodržuje základní hygienické návyky při psaní i čtení. ○ Snaží se psát čitelně a úhledně všechna psací písmena i číslice. ○ Napiše dopis, pozdrav z prázdnin včetně adresy. ○ Sestaví nadpis, osnovu, popíše jednoduchou činnost, předmět, osobu, zvíře, hračku, aj. ○ Vybírá vhodné jazykové prostředky, dodržuje časovou posloupnost i správný slovosled. 	<p>TV, Prv - výchova ke zdraví, TV chvilky</p> <p>VV - zážitek z prázdnin</p> <p>Prv - vycházka, výlet, exkurze (popis, vyprávění zážitků)</p> <p>DV – pravidla chování na zastávce</p>
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje pojmy: slabika, hláska, písmeno, určí 	<p>HV - délka samohlásek,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) 	počet slabik ve slově.	sluchová diferenciacie, hry na rozvoj sluchového vnímání
<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyhledá slova příbuzná, protikladná, souznačná. ○ Třídí slova podle významu. ○ Vysvětlí rozdíl mezi pojmy obecná podstatná jména a jména vlastní. ○ Poznává kořen slova, předponu a příponu. 	
<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví - slovní druhy, tvary slov 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyhledává v textu základní slovní druhy (podstatná jména, slovesa, přídavná jména, předložky). ○ Určí rod, číslo a pád u podstatných jmen. ○ U sloves určuje osobu, číslo, čas. Infinitiv. 	
<ul style="list-style-type: none"> • skladba - věta jednoduchá a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dokáže vyhledat a vyznačit základní skladební dvojici ve větě jednoduché. ○ Spojí věty v souvětí. 	
<ul style="list-style-type: none"> • pravopis - tvrdé a měkké souhlásky, slabiky bě, pě, vě, mě, samohlásky ú, ů, u, párové souhlásky 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zdůvodní a správně napíše párové souhlásky na konci i uvnitř slova (b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f). ○ Vyjmenuje vyjmenovaná slova a chápe jejich 	

	<p>význam.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Přiradí k vyjmenovaným slovům slova příbuzná a používá jejich tvary ve větách. ○ Vysvětlí rozdíl pravopisu ve slovech stejně znějících (být - bít, mýt - mít, výr - vír atd.) 	
<p>LITERÁRNÍ VYCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Umí naslouchat čtenému textu. ○ Rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy. ○ Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní. Je schopen dramatizovat scénu příběhu. ○ Půjčuje si knihy, umí se orientovat v knihovně. ○ Čte samostatně knihy a zaznamenává si základní údaje do čtenářského deníku. ○ Charakterizuje hlavní a vedlejší postavy, vypráví, co se mu v knize líbilo, hledá a předčítá spolužákům zajímavou část knihy. ○ Zařadí postavu do správné knihy. ○ Čte a přednáší z paměti krátké texty přiměřené věku. ○ Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých 	<p>VV - obrázková osnova</p> <p>VV - výtvarné vyjádření obsahu věty, verše, říkanky</p> <p>VV - ilustrace pohádky, příběhu, divadelního představení</p> <p>DV – knihy s dopravní tematikou</p>

	<p>zážitcích.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text. ○ Vypráví zážitky z divadelního, filmového představení, dovede shrnout obsah. ○ Dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu. ○ Všímá si ilustrací děl a kreslí ke knize vlastní ilustraci. 	
<ul style="list-style-type: none"> • základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje pojmy - báseň, říkadlo, rozpočítadlo, hádanka. ○ Orientuje se v pojmech: spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, říkadlo, báseň. ○ V praxi poznává pojmy - loutkové divadlo, maňáskové divadlo. ○ Seznamuje se s literárními druhy a v žánry - poezie a próza, pověst, povídka, pohádka, bajka. 	<p>PČ - výroba loutky</p>

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení, přednáška)
  - dialogické (rozhovor, diskuse, beseda, dramatizace, brainstorming)
  - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- sdělovací
- aktivizující
  - diskusní
  - inscenační
  - situační
  - didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- projektové dny
- práce ve skupině
- beseda
- loutkové divadlo
- maňáskové divadlo
- film
- poslech pohádky
- besídka (vystoupení)

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje, bzučák
- deskové hry
- didaktické hry
- pohádky, příběhy s dětským hrdinou na VHS, DVD, CD
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Očekávané výstupy - 1. období (podle RVP ZV)

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti

ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru

ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost

ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči

ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích

ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev

ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky

ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost

ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru

ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves

ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy

ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky

ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku

ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu

ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

Ročník: **4.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé) <ul style="list-style-type: none"> - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. ○ Orientuje se v encyklopediích určených dětem a mládeži. ○ Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu. ○ Vypráví pomocí série obrázků. 	<p>Psaní - správné rozdělení slov</p> <p>VV - obrázková osnova</p> <p>M - psaní slovních úloh</p> <p>DV – výbava jízdního kola</p>
<ul style="list-style-type: none"> • naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Naslouchá ostatním pozorně, soustředěně, neskáče druhému do řeči. ○ Reaguje vhodnými otázkami. 	<p>VV - ilustrace příběhu</p> <p>DV – plánování trasy a</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. 	výbavy na cestu
<ul style="list-style-type: none"> • mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, zdvořilé vystupování 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Uvědoměle se naučí správnému dýchání. ○ Vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky. ○ Volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu. ○ Učí se slušnou formou odmítat a říkat „ne“. ○ Zkouší si různé situace ve vztahu k starším spoluobčanům nanečisto v podobě scének ve škole. ○ Umí vyjádřit své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz. ○ Respektuje pravidla rozhovoru, neskáče do řeči druhému (nejen dospělému). ○ Interpretuje v daném přiměřeném rozsahu čtený text. ○ Dokáže rozčlenit text podle osnovy. ○ Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. 	<p>HV - dechová cvičení</p> <p>DrV - simulační situace,</p> <p>Př - vycházka, exkurze (popis, vyprávění zážitků)</p> <p>DV – způsob jízdy ve skupině (ohleduplnost)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. ○ Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. ○ Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikačního záměru. ○ Učí se nonverbálnímu vyjadřování (řeč těla). 	
<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev,) žánry písemného projevu- adresa, blahopřání pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Umí správně sedět a držet psací potřeby (praváci i leváci). ○ Dodržuje základní hygienické návyky: sezení, držení tužky, hygiena zraku. ○ Kontroluje svůj vlastní písemný projev. ○ Dbá na úpravu sešitu. ○ Zvládá vyplňování tiskopisů- poštovní poukázka, průvodka, podací lístek, telegram. ○ Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. ○ Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti. 	<p>TV - tělovýchovné chvílky</p> <p>TV, Př - výchova ke zdraví</p> <p>M - správný zápis slovních úloh</p> <p>- orientace na ploše, v prostoru</p> <p>DV – krizové situace a jejich řešení</p>

<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. ○ Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. 	<p>HV - hry na rozvoj sluchového vnímání - délka samohlásek</p>
<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednovýznamová, mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova (kořen, část předponová, příponová, koncovka) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zkoumá různé podoby slov, porovnává význam slov, všímá si spisovné podoby slov a porovnává je s užívanými nespisovnými slovy. ○ Rozlišuje předložky a předpony. ○ Poznává kořen a rozlišuje část příponovou, předponovou a koncovku. ○ Rozlišuje předpony a předložky. 	
<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví (slovní druhy, tvary slov) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Určuje slovní druhy. ○ Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. ○ Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary. ○ Určuje vzory podstatných jmen rodu středního, mužského, ženského. 	<p>M - slovní úlohy - správné vyjadřovací prostředky</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dokáže vyskloňovat podstatná jména dle vzorů, pádu, čísla. ○ Určuje slovesné tvary - osoba, číslo, čas. ○ Rozlišuje slovesný způsob oznamovací, rozkazovací, podmiňovací. 	
<ul style="list-style-type: none"> • skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladebné dvojice 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí. ○ Vhodně mění větu jednoduchou v souvětí. ○ Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje. 	
<ul style="list-style-type: none"> • pravopis - lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen), syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. ○ Určuje podmět a přísudek. ○ Zvládá psaní i/y v přičestí minulém. 	
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Umí naslouchat čtenému textu. ○ Rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy. ○ Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. ○ Zařadí postavu do správné pohádky. ○ Volně reprodukuje text podle svých schopností, 	<p>VV- výtvarné vyjádření verše, říkanky, pohádky obrázková osnova</p> <p>TV - pohybové vyjádření příběhu</p>

<p>reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p>	<p>tvoří vlastní literární text na dané téma.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Nakreslí ilustraci k příběhu. ○ Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní. ○ Je schopen dramatizovat scénu příběhu. ○ Čte a přednáší z paměti krátké texty přiměřené věku. ○ Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích. ○ Dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu. ○ Soustředěně vyslechne pohádku a dokáže interpretovat její obsah. ○ Reaguje vhodnými otázkami na vyslechnutý literární text pro děti. ○ Hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav. ○ Vyjadřuje pocity z četby. 	<p>DV – předjíždění a objíždění (dramatizace)</p>
<p>• základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje pojmy - básnička, říkadlo, pohádka, odlišuje verše, umí tvořit slova, která se rýmují. ○ Poznává rozpočítadlo i hádanku. 	<p>DV – dopravní nehody - popis</p>

<p>básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. ○ Pojmy: spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, říkadlo, báseň. ○ Všímá si ilustrací děl. ○ Zná pojmy - loutkové divadlo, maňáskové divadlo, divadelní představení. ○ Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. 	
--	--	--

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků

- motivační
- problémové
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- loutkové divadlo
- maňáskové divadlo
- film
- poslech pohádky
- besídka (vystoupení)

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje, bzučák
- karty - s písmeny i, í/y, ý, barevné karty na odlišení rodu podstatných jmen
- didaktické hry - vyjmenovaná slova, podstatná jména
- pohádky, příběhy s dětským hrdinou na VHS, DVD, CD

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

Ročník: **5.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none"> • čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	Žák <ul style="list-style-type: none"> ○ Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. ○ Orientuje se ve čtení naukových textů. ○ Předčítá z dětských časopisů. ○ Vyhledává pojmy v encyklopediích (próza, poezie - lyrika). ○ Pracuje se slovníkem cizích slov.	M - správné porozumění slovním úlohám Př, VI - čtení textů DV – bezpečné cestování
<ul style="list-style-type: none"> • naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Reprodukuje text (rozhlasové, televizní vysílání). ○ Rozlišuje podstatné od méně podstatného. ○ Zaznamenává hlavní myšlenku poezie, prózy.	
<ul style="list-style-type: none"> • mluvený projev - základy techniky	<ul style="list-style-type: none"> ○ Hodnotí postoje literárních postav.	Př - znaky rostlin, zvířat

<p>mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Reprodukuje text. ○ Zvládá techniku mluveného projevu. ○ Využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému projevu jak ve škole, tak v běžném životě. ○ Popisuje zvířecího kamaráda, pracovní postup, přípravu jednoduchého jídla. ○ Vede telefonický rozhovor, zanechává, vzkaz na záznamníku, dialog na základě obrazového materiálu. ○ Zná základní komunikační pravidla. ○ Vyjadřuje se mimojazykovými prostředky řeči (mimika, gesta). ○ Vytvoří krátký mluvený projev. 	<p>PČ - příprava jednoduchého jídla</p> <p>DV - přivolání první pomoci</p>
<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dodržuje základní hygienické návyky při psaní. ○ Píše podle normy, v přirozené velikosti a liniatuře se správným sklonem písma 75° a rozestupem. ○ Tvoří zápisy do čtenářských deníků. ○ Zvládá písemné formy společenského styku - dopis, 	<p>VI, PŘ - zápisy do sešitů</p> <p>DV – pozvánka, popis, inzerát</p>

<p>blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování</p>	<p>psaní adres, pohlednice, pozvání, oznámení, blahopřání.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vyjadřuje písemně vzkazy, informace. ○ Vyplňuje jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník, složenko, průvodka, objednávka). ○ Opisuje text a kontroluje napsané. 	
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje slova mnohoznačná a jednoznačná. ○ Všimá si rozdílu mezi antonymem, homonymem a synonymem. ○ Vyhledává ve slovech kořen. ○ Tvoří nová slova připojováním části předponové, příponové a případně koncovky. ○ Vyhledává slova příbuzná. ○ Odůvodňuje pravopis s přihlédnutím ke způsobu tvoření slov. ○ Osvojuje si spisovné výslovnosti pravopisu souhláskových skupin. ○ Píše správně zdvojené souhlásky. 	<p>VI, Př - spisovné vyjadřování</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje předpony s-, z-, vz-. ○ Používá správně předložky s, z. ○ Využívá pravidel pro skupiny bě/bje, vě/vje, pě/pje, mě/mně. ○ Dělí správně slova na konci řádku. 	
<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví - slovní druhy, tvary slov 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozpoznává slovní druhy. ○ Určuje mluvnické kategorie podstatných jmen. (pád, číslo, rod a vzor). ○ Skloňuje podstatná jména všech rodů. ○ Rozlišuje druhy přídavných jmen. ○ Skloňuje přídavná jména. ○ Rozpoznává druhy zájmen. ○ Určuje zájmena osobní, skloňování já, ty, my, vy, se. ○ Rozděluje číslovky do druhů. ○ Určuje mluvnické kategorie sloves. ○ Časuje slovesa ve všech časech. ○ Používá slovesný způsob - rozkazovací, oznamovací a podmiňovací. 	

<ul style="list-style-type: none"> • skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Určuje základní větné členy. ○ Rozumí pojmu věta, skladební dvojice. ○ Běžně vyhledává podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný. ○ Vyhledává přísudek slovesný. ○ Rozpoznává souvětí a jejich skladbu. ○ Rozlišuje větu jednoduchou. ○ Vyhledává řeč přímou a nepřímou. ○ Rozlišuje řeč přímou a věty uvozovací. ○ Používá správně interpunkce u řeči přímé. 	
<ul style="list-style-type: none"> • pravopis - lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Užívá pravidla shody přísudku s podmětem. ○ Doplnuje správně koncovky podstatných jmen. ○ Doplnuje správně koncovky přídavných jmen. ○ Ovládá pravopis i/y po obojetných souhláskách. ○ Užívá v praxi vyjmenovaná slova. 	
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Umí naslouchat čtenému textu. ○ Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenáváje. ○ Zařadí postavu do správné knihy. ○ Volně reprodukuje, tvoří vlastní literární text na 	<p>VV- výtvarné vyjádření verše, říkanky, pohádky obrázková osnova</p>

	<p>dané téma.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Je schopen drammatizovat scénu příběhu. ○ Čte a přednáší z paměti texty přiměřené věku. ○ Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích. 	DV – cyklistický průvodce
<ul style="list-style-type: none"> • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, drammatizace, vlastní výtvarný doprovod 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu. ○ Soustředěně vyslechne text a dokáže interpretovat její obsah. ○ Reaguje vhodnými otázkami na vyslechnutý literární text. ○ Hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav. ○ Vyjadřuje pocity z četby. 	TV - pohybové vyjádření příběhu
<ul style="list-style-type: none"> • základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje pojmy - básnička, říkadlo, pohádka, odlišuje verše, umí tvořit slova, která se rýmují. ○ Poznává rozpočítadlo i hádanku. ○ Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. ○ Zná pojmy: spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, 	

	<p>říkadlo, báseň.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Pozná nejznámější ilustrátory. ○ Rozliší pojmy - loutkové divadlo, maňáskové divadlo, divadelní představení. ○ Při rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. 	
--	--	--

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- sdělovací

- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- loutkové divadlo
- maňáskové divadlo
- film
- poslech pohádky
- besídka (vystoupení)

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje, bzučák
- karty - s písmeny, obrázkové karty, slabiky, slova
- deskové hry - dy, ty, ny/di, to, ni; délka samohlásek
- didaktické hry - měkké a tvrdé souhlásky; krátké a dlouhé samohlásky
- textilní písmena, číslice
- pohádky, příběhy s dětským hrdinou na VHS, DVD, CD
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas

ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává

ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení

ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta

ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku

ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě

ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru

ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace

ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová

ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu

ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty

ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí

ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje

ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je

ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

5.1.2 Cizí jazyk

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **CIZÍ JAZYK - ANGLICKÝ JAZYK**

Ročník: **3.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> zvuková a grafická podoba jazyka základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Žák <ul style="list-style-type: none"> umí správně vyslovit, přečíst a napsat osvojená slovíčka	HV - sluchová diferenciacie, hry na rozvoj sluchového vnímání
tematické okruhy - čísla 1–20, barvy, nálady a pocity, rodina, lidské tělo, jídlo, zvířata (mazlíčci, farma, ZOO, hračky, sporty, hudební nástroje)	<ul style="list-style-type: none"> Zvládá slovíčka tematických okruhů. Vyhledává informace o anglických tradicích. Základní číslovky 1- 20 - používá mluvenou i psanou podobu slova.	PRV
<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba	<ul style="list-style-type: none"> Osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných	ČJ – dramatizace, pantomima - poznávání

	tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních	předmětů ze slovní zásoby
<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět <p>jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje grafickou a mluvenou formu slova. ○ Používá sloveso to be, have got, like, can. ○ Vytváří věty oznamovací, otázku a krátkou odpověď. ○ Chápe nutnost vyjádřit anglické větě podmět. ○ Dbá o pravopis produktivně osvojených slov a tvarů. 	PČ - výroba pomůcek k výuce slovíček

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, dramatizace)
  - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků

- motivační
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- loutkové divadlo
- poslech jednoduchého příběhu, komiksu
- besídka (vystoupení), dramatizace dialogů

Nástroje a pomůcky:

- obrázkové karty, slova, mapy, slovníky
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně

CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal

CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení

CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **CIZÍ JAZYK - ANGLICKÝ JAZYK**

Ročník: **4.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Žák <ul style="list-style-type: none"> ○ umí správně vyslovit, přečíst a napsat osvojená slovíčka	
<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zvládá slovíčka tematických okruhů ○ Vyhledává informace o anglických tradicích. ○ Základní číslovky 0-100 - používá mluvenou i psanou podobu slova.	PČ - výroba pohlednic DV – oblečení cyklisty
<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba	<ul style="list-style-type: none"> ○ Osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních	VV - malba témat

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pracuje se slovníkem 	
<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět <p>jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje grafickou a mluvenou formu slova. ○ Používá sloveso to be, like, to play, to have (got). ○ Vytváří věty oznamovací a tázací. Opovídá krátkou odpovědí. ○ Používá čas přítomný prostý i průběhový. ○ Chápe nutnost vyjádřit anglické větě podmět. ○ Dbá o pravopis produktivně osvojených slov a tvarů. 	VI - tvorba plánu obce

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- sdělovací didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- loutkové divadlo
- film
- poslech příběhu
- besídka (vystoupení)

Nástroje a pomůcky:

- obrázkové karty, slova
- didaktické hry
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **CIZÍ JAZYK - ANGLICKÝ JAZYK**

Ročník: **5.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Žák <ul style="list-style-type: none"> ○ Komunikuje jednoduchým způsobem. ○ Dokáže sestavovat dialogy. ○ Představí sebe i svého kamaráda. ○ Sestaví prosbu. ○ Mluví o svém volném čase.	
<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zvládá slovíčka tematických okruhů ○ Rozvíjí témata minulého ročníku	PČ - výroba blahopřání DV – cesta do školy

<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Doplnuje znalosti nových témat (volný čas, zájmová činnost, příroda a počasí, nákupy, ○ Hovoří o denním a týdenním programu. ○ Vyhledává informace o známých městech a některých kulturních památkách. ○ Používá informace o různých zajímavostech ze života dětí, o odlišných zvycích. ○ Vyjadřuje se o základních časových a prostorových vztazích. ○ Sleduje základní geografické údaje týkající se nejvýznamnějších zemí příslušné jazykové oblasti. 	<p>VV - sestavení týdenního programu</p> <p>VI - znalosti o známých městech</p>
<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět <p>jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Orientuje se v jednoduchém neznámém textu. ○ Používá ústně i písemně základní a řadové číslovky 1-100. ○ Užívá, zájmena ukazovací, tázací a neurčitá. ○ Stupňuje jednoslabičná a dvojslabičná přídavná jména pomocí přípon. ○ Používá přítomný prostý a přítomný průběhový čas. 	<p>DV – dopravní zvláštnosti anglicky mluvících zemí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • základní gramatické struktury a typy vět, 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dodržuje základní podobu vět oznamovacích, 	

<p>základy lexikálního principu pravopisu</p> <p>slov - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě</p>	<p>tázacích, rozkazovacích</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ovládá děj obvyklý, přítomný čas prostý, otázky pomocí slovesa to do. ○ Rozumí ději aktuálnímu, používá přítomný čas průběhový. ○ Spojuje jednoduché věty v souvětí. ○ Vyjadřuje minulost, minulý čas prostý sloves to be, to have, to do. ○ Používá minulé tvary pravidelných sloves. ○ Vyhledává nepravidelná slovesa dle komunikativních potřeb. ○ Vyjadřuje budoucnost budoucím časem prostým. 	
---	---	--

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- loutkové divadlo
- film
- poslech příběhu
- besídka (vystoupení)

Nástroje a pomůcky:

- obrázkové karty, slova didaktické hry
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Očekávané výstupy - 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

žák CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

žák CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **MATEMATIKA**

Ročník: **1.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE <ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla 1-20, číslo 0 • sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky • sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku	Žák <ul style="list-style-type: none"> ○ Počítá obrázky, předměty, porovnává jejich množství, poznává čísla a čte je. ○ Čte, píše a porovnává čísla. ○ Počítá předměty v oboru do 20. ○ Vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose. ○ Orientuje se v číselné řadě do 20. ○ Dočítá do 10, do 20. ○ Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	ČJ - čísla stránek, počet řádků, sloupců, obrázků Prv - na vycházce počítání stromů, oken, předmětů HV - rytmy (opakování určitého počtu úderů) TV - kdo je větší - menší, řazení podle velikosti určitý

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace. ○ Řeší slovní úlohy a sám je tvoří. ○ Řeší slovní úlohy, zapíše příklad a odpověď. 	<p>počet cviků</p> <p>DV – slovní úlohy</p>
<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> • tabulky • vztahy typu „o více“, „o méně“ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Řeší slovní úlohy typu „o více“, „o méně“. ○ Rozumí pojmu zvětšujeme a zmenšujeme, rozkládá čísla. ○ Rozumí pojmu „záměna sčítanců“ a užívá jej v praxi. ○ Počítá „číselné řetězce“ v oboru do 20. ○ Doplnuje tabulky a posloupnosti čísel. ○ Rozumí pojmu sloupec a řádek. 	<p>VV - malování určitého počtu předmětů (5 jablek)</p> <p>PČ - modelování určitého počtu předmětů, porovnávání - více, méně, o kolik</p> <p>- stavby z kostek</p>
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozezná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh). ○ Rozezná, pojmenuje, nakreslí a vymodeluje jednoduchá tělesa (koule, krychle). ○ Orientuje se v prostoru. ○ Rozumí pojůmům - vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uprostřed, hned před, hned za. 	<p>Prv - exkurze do obchodu, školní výlet - nákup za 10 Kč (20 Kč)</p> <p>DV - vycházka - orientace v prostoru, geometrické tvary dopravních značek</p>

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vysvětlení)
  - metody práce s učebnicí, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Vzdělávací oblast: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **MATEMATIKA**

Ročník: **2.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla 1-20 • odčítání do 20 s přechodem desítky • zápis čísla v desítkové soustavě • číselná osa • násobilka • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly • přirozená čísla do 100 • písemné sčítání a odčítání do 100	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Odčítá s přechodem desítky do 20. ○ Řeší příklady s jednou závorkou. ○ Provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace. ○ Řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání a sám je tvoří. ○ Řeší slovní úlohy „o více“, „o méně“. ○ V praxi využívá znalosti o záměně sčítanců. ○ Čte, zapisuje a porovnává čísla do 100. ○ Sčítá a odčítá desítky. ○ Rozkládá čísla na desítky a jednotky. ○ Vyhledá a zobrazí čísla na číselné ose.	<p>Prv - exkurze do obchodu, školní výlet - nákup - vycházka. - orientace v prostoru</p> <p>ČJ, Prv - orientace v knize, (učebnici) podle čísla stran</p> <p>DV – slovní úlohy</p>

<ul style="list-style-type: none"> • písemné algoritmy početních operací 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Orientuje se v číselné řadě do 100. ○ Počítá po 1,2,5,10 do 100. ○ Řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy. ○ Sčítá a odčítá bez přechodu desítky do 100. ○ Sčítá a odčítá s přechodem desítky do 100. ○ Řeší slovní úlohy typu „o méně“, „o více“. ○ Řeší slovní úlohu, zapíše příklad a odpověď a sám je tvoří. ○ Řeší příklady s jednou závorkou. ○ Provádí písemné sčítání a odčítání 2cifer. čísel v oboru přirozených čísel do 100. ○ Rozumí pojmu sloupec a řádek. ○ Násobilka 1,2,3,4,5,10, násobení a dělení v oboru těchto násobitek. ○ Vyjmenuje řady násobků od 1 do 5, 10. ○ Chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců. ○ Řeší jednoduché příklady násobení a dělení v oboru násobitek. 	
---	--	--

<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> • tabulky • vztahy typu „o více“, „o méně“ • n-krát více, n-krát méně • závislosti a jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje časové jednotky - hodina, minuta, sekunda. ○ Čte časové údaje na různých typech hodin. ○ Porovnáva čísla (číslo o x větší - menší). ○ Využívá číselnou osu. ○ Sleduje závislosti na čase - změny teplot, délku vyuč. hodiny, přestávky. ○ Řeší a vytváří slovní úlohy s využitím vztahů n-krát více, n-krát méně. 	<p>TV - měření času (běh)</p> <p>Prv - měření teploty, grafický záznam naměřených hodnot</p>
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule • délka úsečky; jednotky délky 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Chápe pojem kreslení a rýsování. ○ Kreslí křivé a rovné čáry, geometrické tvary. ○ Osvojuje si správné návyky při rýsování. ○ Rýsuje, měří a odhaduje délku úsečky, porovnáva úsečky. ○ Zná jednotky délky a času. ○ Zná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa. ○ Pracuje s jednotkami: metr, litr, kilogram. ○ Rozlišuje pojmy: bod, přímka, úsečka, čára křivá, 	<p>VV, PČ - výroba dárků, přání</p> <p>Prv, DV - vycházka, vyhledávání geometrických tvarů</p>

	<p>přímá, lomená.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Měří na centimetry a milimetry. ○ U geometrických tvarů čtverec (obdélník, trojúhelník) určí vrcholy, délky stran. ○ Poznává geometrická tělesa v praxi. 	
--	--	--

Metody:

- slovní, názorně demonstrační, praktické činnosti
- samostatné práce žáků
- motivační, problémové, didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Vzdělávací oblast: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **MATEMATIKA**

Ročník: **3.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE <ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla do 1000 • zápis čísla v desítkové soustavě	Žák <ul style="list-style-type: none"> ○ Počítá po jednotkách, desítkách a stovkách. ○ Čte a píše trojčíferná čísla. ○ Rozkládá čísla do 1 000 v desítkové soustavě.	ČJ - čísla stránek, orientace v knize
<ul style="list-style-type: none"> • číselná osa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Znázorňuje dvoj a trojčíferná čísla na číselné ose. ○ Porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření porovnávání čísel znaménka $<$, $>$, $=$.	
<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly • písemné sčítání a odčítání do 100 • písemné algoritmy početních operací	<ul style="list-style-type: none"> ○ Řeší slovní úlohy na porovnávání čísel. ○ Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky. ○ Sčítá a odčítá násobky sta. ○ Písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla a provádí kontrolu výpočtu. ○ Používá výrazy sčítanec, sčítanec, součet,	DV – slovní úlohy

	<p>menšenec, menšitel, rozdíl.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání. ○ Provádí předběžný odhad výsledku řešení. 	
<ul style="list-style-type: none"> • násobilka 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyjmenuje řady násobků čísel od 1 do 10. ○ Chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců. ○ Řeší příklady násobení a dělení v oboru násobitek. ○ Řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobitek i mimo ně do 100. ○ Dokáže pamětně vynásobit dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých příkladech mimo obor násobitek. ○ Používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, činitel, činitel, součin. ○ Provádí samostatně kontrolu svých početních výkonů. ○ Provádí odhady výsledků. ○ Dokáže pracovat s kapesním kalkulátorem. 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	<ul style="list-style-type: none"> ○ Řeší úlohy typu „o n více“ a „o n méně“. 	Prv - exkurze do obchodu,

<ul style="list-style-type: none"> • tabulky • vztahy typu „o více“, „o méně“ • n-krát více, n-krát méně • závislosti a jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Řeší úlohy typu „n-krát více“ a „n-krát méně“. ○ Využívá tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdálenosti,... při tvorbě úloh. ○ Sestavuje a čte tabulky násobků. 	<p>školní výlet - nákup - vycházka</p> <p>- orientace v prostoru</p>
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině - bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník • základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • délka úsečky; jednotky délky a jejich převody • obvod obrazce 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rýsuje přímky a polopřímky, rýsuje a měří úsečky s přesností na milimetry. ○ Označuje bod, průsečík dvou přímek, střed kružnice velkým písmenem a přímku a kružnici malým psacím písmenem. ○ Rozlišuje rovinné útvary - mnohoúhelník, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh a kružnici. ○ Rýsuje trojúhelník podle daných stran. ○ Poznává rovnostranný trojúhelník. ○ Sestrojí libovolnou kružnici a změří její poloměr. ○ Změří délku úsečky s přesností na mm. ○ Přenáší úsečku na danou polopřímku. ○ Sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr. 	<p>TV - měření vzdáleností (hod, skok, běh)</p> <p>Prv - odhad vzdálenosti</p> <p>DV – rýsování dopravních značek</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Převádí jednotky délky s užitím měnitele 1 000, 100, 10. (mm, cm, dm, m, km). ○ Převádí jednotky hmotnosti a objemu (g, kg, l, hl). ○ Provádí odhady vzdálenosti a délky. ○ Určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením jejich stran. 	
--	---	--

Metody:

- slovní, názorné demonstrační, praktické činnosti samostatné práce žáků
- motivační, problémové, didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

žák M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků

M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

žák M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života

M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

žák M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Vzdělávací oblast: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **MATEMATIKA**

Ročník: **4.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE <ul style="list-style-type: none"> přirozená čísla	Žák <ul style="list-style-type: none"> Počítá po jednotkách, desítkách a stovkách, tisících. Řeší slovní úlohy na porovnávání čísel. Čte a píše čísla do 1 000 000.	ČJ - správně zapisuje slovní úlohy slovem
<ul style="list-style-type: none"> zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění	<ul style="list-style-type: none"> Rozkládá čísla do 1 000 000 v desítkové soustavě. Modeluje daná čísla v zjednodušené formě. Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce, desetitisíce statisíce.	PŘ – teploměr PČ – výroba papírového modelu
<ul style="list-style-type: none"> číselná osa	<ul style="list-style-type: none"> Znázorňuje dvoj a trojčiferná čísla na číselné ose. Porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření porovnávání čísel znaménka $<$, $>$, $=$. Řeší jednoduché nerovnice s užitím číselné osy.	VV - linie PČ - výsev rostlin do řádků

<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti početních operací s přirozenými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> Používá vlastnosti početních operací (komutativnost, asociativnost). 	
<ul style="list-style-type: none"> písemné algoritmy početních operací 	<ul style="list-style-type: none"> Písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla a provádí kontrolu výpočtu. Používá výrazy sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl. Řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání. Provádí předběžný odhad výsledku řešení. Písemně dělí jednociferným dělitelem. Používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, činitel, součin. 	<p>TV - měření skoku, běhu, porovnává se spolužákem</p> <p>VI - odhad vzdálenosti</p> <p>I, DV – plán bezpečné trasy</p>
<ul style="list-style-type: none"> násobilka 	<ul style="list-style-type: none"> Vyjmenuje řady násobků od 1 do 10. Chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců. Řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek. Řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek i mimo ně do 100. Dokáže pamětně vynásobit jednociferným číslem v jednoduchých příkladech mimo obor násobílek. 	

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobitek a určí neúplný podíl a zbytek. ○ Dokáže pracovat s kapesním kalkulátorem. 	
<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztahy typu „o více“, „o méně“ • n-krát více, n-krát méně 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Řeší úlohy typu „o n více“ a „o n méně“. ○ Řeší úlohy typu „n-krát více“ a „n-krát méně“. 	
<ul style="list-style-type: none"> • tabulky 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Využívá tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdálenosti,...) při tvorbě úloh. ○ Sestavuje a čte tabulky násobků. ○ Užívá závorek. 	TV - tabulky výsledků
<p>ZLOMKY</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{10}$ celku. ○ Řeší a vytváří slovní úlohy k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ daného celku. ○ Pracuje s pojmy - celek, část, zlomek, čítec, jmenovatel, zlomková čára, polovina, čtvrtina, 	

	<p>třetina, pětina, desetina.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vyjadřuje celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny. ○ Sčítá zlomky se stejným jmenovatelem v jednoduchých příkladech např. $\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$. 	
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině - bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rýsuje a kreslí rovnoběžky a různoběžky. ○ Vyznačuje průsečík. ○ Rýsuje libovolný rovnoběžník. ○ Rýsuje a určuje kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou. ○ Rýsuje libovolný obdélník, čtverec. ○ Rýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem. ○ Určuje osy souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích - hvězda, motýl. ○ Určuje roviny souměrnosti na modelech krabičky. ○ Určuje souměrné útvary ve čtvercové síti. ○ Provádí konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti. 	<p>DV – rýsování dopravních značek</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Modeluje souměrné útvary. 	
<ul style="list-style-type: none"> • délka úsečky; jednotky délky a jejich převody 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Převádí jednotky délky s užitím měnitele 1 000, 100, 10 (mm, cm, dm, m, km). ○ Provádí odhady vzdálenosti a délky. 	<p>TV - vymezení hřiště pro hry s míčem</p> <p>DV – bezpečné hřiště</p>
<ul style="list-style-type: none"> • obvod a obsah čtverce a obdélníku 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením jejich stran. ○ Určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě, užívá základní. 	<p>TV - měří délku skoku, hodu, běhu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • jednotky obsahu cm^2, mm^2, m^2 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Jednotky obsahu cm^2, mm^2, m^2. ○ Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahů, obdélníků a čtverců. 	<p>Př - měření objemu, délky, času</p>
<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Poznává různé pohledy na tělesa (shora, zpředu, z boku). ○ Určuje síť kvádru a krychle rozložením krabičky. 	
<ul style="list-style-type: none"> • síť kvádru, krychle 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Modeluje kvádry, krychle ve čtvercové síti. ○ Určuje povrch kvádru(krychle) součtem obsahů stěn. 	

Metody:

- slovní, názorně demonstrační, praktické činnosti
- samostatné práce žáků
- motivační, problémové, didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Vzdělávací oblast: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **MATEMATIKA**

Ročník: **5.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • přirozená a celá čísla do 1 000 000 • zápis čísla v desítkové soustavě • celá záporná čísla	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Počítá po jednotkách, desítkách a stovkách, tisících, desetitisících, statisících. ○ Čte a píše šesticiferná čísla. ○ Dokáže zapsat celé záporné číslo. ○ Rozkládá čísla do 1 000 000 v desítkové soustavě. ○ Přečte a zapíše desetinné číslo v řádu desetin a setin. ○ Dokáže zobrazit dané desetinné číslo řádu desetin na číselné ose. ○ Sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin. ○ Násobí a dělí desetinné číslo deseti. ○ Užívá desetinné číslo v praktických situacích.	<p>PČ - vyrábí pomůcky</p> <p>DV – slovní úlohy, spotřeba pohonných hmot, ekonomika</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel. 	
<ul style="list-style-type: none"> • číselná osa 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Znázorňuje kladná i záporná čísla na číselné ose. ○ Porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření porovnávání čísel znaménka $<$, $>$, $=$. 	
<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Řeší slovní úlohy na porovnávání čísel. ○ Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce,desetitisíce a statisíce. ○ Sčítá a odčítá násobky sta, tisíců. ○ Písemně sčítá a odčítá dvě a více čísel a provádí kontrolu výpočtu. ○ Používá výrazy součet, rozdíl, součin, podíl. ○ Řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení. ○ Provádí předběžný odhad výsledku řešení. ○ Řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek. 	
<ul style="list-style-type: none"> • písemné sčítání a odčítání do 1 000 000 písemné algoritmy početních operací 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek i mimo ně do 1000. ○ Dokáže pamětně vynásobit dvojciferné číslo 	DV – slovní úlohy

	<p>jednociferným v jednoduchých příkladech mimo obor násobílek.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek a určí neúplný podíl a zbytek. ○ Používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, činitel, součin. 	
<ul style="list-style-type: none"> • násobilka 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Provádí samostatně kontrolu svých početních výkonů. ○ Provádí odhady výsledků. ○ Dokáže pracovat s kapesním kalkulátorem. 	
<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztahy typu „o více“, „o méně“ • n-krát více, n-krát méně • závislosti a jejich vlastnosti • diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Řeší úlohy typu „o n více“ a „o n méně“. ○ Řeší úlohy typu „n-krát více“ a „n-krát méně“. ○ Využívá tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdálenosti,...) při tvorbě úloh. ○ Vyhledává, sbírá a třídí data. ○ Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. ○ Orientuje se v jízdním řádu. 	DV, I – jízdní řády
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině - bod, přímka, 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rýsuje přímky, trojúhelníky pravoúhlé, čtverce a obdélníky a kružnice s přesností na milimetry. 	VI - různá data (počet obyvatel, rozloha, apod.)

<p>polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sestrojí kolmice a rovnoběžky. ○ Zvládá grafický součet a rozdíl úseček. ○ Převádí jednotky délky a jednotky obsahu. 	<p>VI - grafy vzdáleností na mapě</p>
<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • délka úsečky; jednotky délky a jejich převody • obvod a obsah obrazce • vzájemná poloha dvou přímek 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Provádí odhady vzdálenosti a délky, obvodu. ○ Určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením jejich stran. ○ Vypočítá obsah čtverce a obdélníka, používá ho při úkolech z praxe. ○ Vypočítá povrch kvádrů a krychle. 	<p>Př - měření vzdáleností</p> <p>DV – vzdálenosti výstražných značek před železničním přejezdem</p>
<ul style="list-style-type: none"> • osově souměrné tvary 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozpozná ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary. ○ Určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. 	<p>VV - souměrné tvary</p>
<p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Řeší jednoduché praktické slovní úlohy. ○ Dokáže vyřešit problémy praktického denního života. 	<p>Klokánek - matematická soutěž</p>

• prostorová představivost		
----------------------------	--	--

Metody:

- praktické činnosti
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 2. období

žák M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení

M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel

M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty

M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 2. období

žák M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data

M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 2. období

žák M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce

M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

5.3 Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast: **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**

Obor vzdělávacích oblastí: **ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM**

Ročník: **4.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM <ul style="list-style-type: none"> základní pojmy informační činnosti - informace, informační zdroje, informační instituce	Žák <ul style="list-style-type: none"> Zná význam informací pro lidstvo. Dokáže vyhledat informace z několika zdrojů. Využívá počítač ke hraní vhodných her a výuce.	ČJ - slohová práce, referáty školní družina – hry DV – hry a programy s dopravní tematikou
<ul style="list-style-type: none"> struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení	<ul style="list-style-type: none"> Vyjmenuje, z čeho se skládá počítač. Zná některá přídatná zařízení.	
<ul style="list-style-type: none"> operační systémy a jejich základní funkce	<ul style="list-style-type: none"> Zvládá základní funkce operačního systému Windows.	

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Najde a umí použít tlačítko start a hledanou ikonu na ploše. ○ Zmenšuje, zvětšuje a zavírá okna. 	
<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá údržba počítače 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sám správně zapne a vypne počítač. ○ Podle návodu učitele spustí a vypne program. ○ Sám pracuje s výukovými programy. 	ČJ, M, PŘ, VI, AJ - opakování, procvičování učiva
<ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nedotýká se zadní skříně počítače. ○ Nemanipuluje s přívodním kabelem ke zdroji. ○ Dodržuje zásady hygieny práce u počítače (správné sezení, doba strávená u počítače). 	
<p>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • společenský tok informací(vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vysvětlí význam pojmů internet, server, síť, router, webové stránky, prohlížeče. ○ Navštěvuje webové stránky přiměřené svému věku. 	
<ul style="list-style-type: none"> • základní způsoby komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Je schopen odeslat krátký e-mail. 	
<ul style="list-style-type: none"> • metody a nástroje vyhledávání informací 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Za pomoci učitele vyhledává informace. 	VI, PŘ – referáty

		DV – plánování tras
<ul style="list-style-type: none"> • formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyhledává pomocí klíčových slov. 	
<p>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní funkce grafického editoru 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Umí využívat základní funkce rastrového grafického editoru. ○ Využívá nabídky panelů nástrojů a barev. ○ Otvírá, ukládá a zavírá dokument. ○ Využívá klávesové zkratky (Ctrl+C, Ctrl+V). 	<p>VV – obrázek plakát, pozvánka, diplom</p> <p>DV – kreslení dopravních značek</p>
<ul style="list-style-type: none"> • základní funkce textového editoru 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Umí napsat krátký text v textovém editoru. ○ Při práci využívá panely nástrojů s ikonami (druh, velikost, sklon a barva písma, zarovnání textu). ○ Používá klávesy Shift, Caps Lock, Delete, Backspace. ○ Ovládá základní práci s blokem (označování, kopírování, mazání, přesouvání). 	

Vzdělávací oblast: **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**

Obor vzdělávacích oblastí: **ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM**

Ročník: **5.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Multimediální využití počítače 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Zná portál www.youtube.cz, umí na něm vyhledávat. ○ Samostatně používá multimediální výukové programy z nabídky školy. ○ Využívá počítač ke hraní vhodných her a výuce. 	<p>ČJ - slohová práce, referáty</p> <p>školní družina – hry</p> <p>Hv – ukázky</p> <p>DV – hry a programy s dopravní tematikou</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Postupy při běžných problémech s hardware a software 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Umí restartovat počítač (tvrdý i měkký restart) ○ Umí vyřešit základní chybová hlášení, u složitějších požádá o pomoc učitele. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Seznámení s formáty souborů (doc,gif) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Používá základní funkce editoru MS Word ○ Používá základní funkce programu Windows 	

	prohlížeč fotografií	
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE <ul style="list-style-type: none"> • společenský tok informací 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Využívá internet k tvorbě referátů ○ Navštěvuje webové stránky přiměřené svému věku. 	DV – jízdní řády
<ul style="list-style-type: none"> • základní způsoby komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zná program Skype, možnosti využití, rizika anonymity. 	
<ul style="list-style-type: none"> • metody a nástroje vyhledávání informací 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zná vyhledávací portály Seznam, Centrum, Google, youtube, wikipedie 	VI, Př, Hv, Čj, - referáty DV – dopravní informace
<ul style="list-style-type: none"> • formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zvládá pokročilejší vyhledávací metody portálů. 	Aj – Google překladač
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ <ul style="list-style-type: none"> • základní funkce grafického editoru 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Umí využívat základní funkce vektorového grafického editoru. ○ Využívá nabídky panelů nástrojů. ○ Seskupuje objekty ○ Chápe řazení objektů 	VV, Pč – užitá grafika (plakát, pozvánka, přáníčko)
<ul style="list-style-type: none"> • základní funkce textového editoru 	<ul style="list-style-type: none"> ○ používá šablony 	ČJ – oprava textu

	<ul style="list-style-type: none"> ○ nastavuje pozadí ○ vkládá a kombinuje objekty ○ opravuje pravopis ○ zná základní estetická pravidla pro tvorbu dokumentu	
--	--	--

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat

I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji

I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Obor vzdělávacích oblastí: **PRVOUKA**

Ročník: **1.**

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME <ul style="list-style-type: none"> • domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy • dopravní výchova - bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace, silniční provoz, chodník, silnice, místo pro hru, přecházení, cestování,	Žák <ul style="list-style-type: none"> ○ Zná adresu svého bydliště. ○ Zvládne samostatně cestu do školy i ze školy a dbá při tom na svoji bezpečnost nejen na chodníku, ale i při přecházení vozovky. ○ Zná vhodná místa ke hře. ○ V běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici. ○ Spolehlivě se pohybuje v budově školy i v jejím blízkém okolí, bezpečně překonává silnici.	ČJ – adresa (pohled, pozdrav) VV – plánec cesty do školy (důležité orientační body) VV – dopravní značky ČJ – chodec, popis ČJ – popis místa bydliště,

<ul style="list-style-type: none"> • obec (město), místní krajina – její části, význačné budovy • okolní krajina 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru. ○ V modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem. ○ Rozezná a používá bezpečnou cestu do školy. ○ Dokáže se zodpovědně připravit na vyučování. ○ Udržuje pořádek ve třídě. ○ Upevňuje si návyky správného školáka (sezení, stání, nošení aktovky, pohyb po budově školy a jiné). ○ Utváří si kladné vztahy k učitelům a spolužákům. ○ Poznává jednotlivé části obce, významné budovy a obchody. ○ Pozoruje okolní krajinu v různých ročních obdobích a učí se ji chránit. 	<p>prostředí školy, okolní krajiny, dopravní situace</p> <p>VV – krajina v různém ročním období</p>
<p>LIDE KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, svět financí 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyjmenuje rodinné příslušníky, zná jejich jména i zaměstnání zákonných zástupců žáků. ○ Vytváří si kladný vztah k jednotlivým členům rodiny (úcta, pomoc). 	<p>ČJ – čtení, psaní, dramatizace nakupování</p>

<ul style="list-style-type: none"> • soužití lidí – mezilidské vztahy • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Hra na obchod. ○ Uvědomuje si nesprávné chování a jeho důsledky. ○ Aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni. ○ Seznamuje se se základními lidskými právy i právy dítěte. ○ Dodržuje školní režim a řád. 	
<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád – roční období • současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby • báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Orientuje se v čase (teď, před chvílí, včera, zítra, pozítří). ○ Dokáže vyjmenovat roční doby, měsíce v roce a dny v týdnu. ○ Dokáže popsat jednotlivá roční období pomocí jejich charakteristických vlastností. ○ Dodržuje denní režim a rozlišuje čas práce a odpočinku. ○ Vytváří si pracovní režim i vhodnou náplň volného času. ○ Seznamuje se s jednotkou času (určí celé hodiny). ○ Učí se vážit si výsledků lidské práce. ○ Poznává lidové zvyky a minulost kraje v bájích 	<p>ČJ – popis, vyprávění</p> <p>PČ – práce na školním pozemku</p> <p>ČJ – četba, poslech</p>

	a pověstech.	
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti – změny látek a skupenství, vlastnosti • voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě • rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • životní podmínky – podnebí a počasí • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Uvědomovat si změny v přírodě v závislosti na ročním období. ○ Pečuje o ptáky a zvířata v zimě. ○ Provádí jednoduché pokusy (tání sněhu, klíčení semen, rašení pupenů). ○ Poznává základní podmínky pro život rostlin. ○ Popíše základní části rostlin a stavbu těla živočichů. ○ Pojmenuje nejznámější rostliny a živočichy se svého okolí. ○ Sleduje chování živočichů v závislosti na ročním období. ○ Učí se dodržovat pravidla správného chování v přírodě. ○ Pozoruje změny počasí v závislosti na ročního období. ○ Aktivně se zapojuje do péče o životní prostředí (sbírá, třídí odpad). 	<p>PČ – práce na školním pozemku, pěstování rostlin</p> <p>VV – kresba rostlin a živočichů</p> <p>ČJ – popis, vyprávění</p> <p>TV – hra na počasí</p> <p>PČ – výroba odpadkových košů pro tříděný odpad</p>
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	<ul style="list-style-type: none"> ○ Uvědomuje si základní rozdíly mezi lidmi (věk, 	VV – kresba lidského těla

<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – základní stavba • péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana • osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.) • vzájemná pomoc 	<p>pohlaví, výška).</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Popíše jednotlivé části lidského těla. ○ Učí se zdravému životnímu stylu (zdravá výživa, hygiena, pitný režim, pohyb, střídání práce a odpočinku). ○ Chrání si své zdraví (otužování, oblékání, hygiena, úrazy, léky). ○ Uplatňuje základní pravidla silničního provozu při pohybu na pozemní komunikaci. ○ Umí přivolat pomoc a zná telefonní čísla tísňového volání. ○ Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své ani zdraví ostatních. 	<p>TV – tělovýchovné chvílky</p> <p>TV – výchova ke zdraví</p> <p>TV – vzájemná pomoc</p> <p>ČJ – pohádky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • situace hromadného ohrožení 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nacvičuje obranné chování na modelových situacích (setkání s neznámou osobou, šikanou, s nabídnutím návykové látky). ○ Dokáže správně jednat v situacích hromadného ohrožení. 	

Metody:

- slovního sdělování věcí a jevů
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
- praktických prací
  - pozorování
  - pokus
  - práce na školním pozemku
- demonstrační
  - demonstrace přírodnin
  - demonstrační obrazy, fotografie, modely, aplikace na magnetické tabuli
  - demonstrace prostřednictvím didaktické techniky
- práce s textem
  - s pracovními listy
  - s učebnicí
  - s ostatní literaturou
- didaktické hry
- modelové situace
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- beseda
- práce na školním pozemku
- veřejně prospěšná práce
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- projektové dny

Nástroje a pomůcky:

- objekty živé a neživé přírody, výukový software, knihy, encyklopedie, internet, VHS, DVD, CD

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Obor vzdělávacích oblastí: **PRVOUKA**

Ročník: **2.**

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> • domov • škola • obec (město), místní krajina – její části, význačné budovy • dopravní výchova - dopravní síť, riziková místa a situace, silniční provoz, chodník a stezka pro chodce, silnice, místo pro hru, přecházení, cestování, cesta do školy • okolní krajina (místní oblast, region) – vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Zná adresu svého bydliště a školy. ○ Zodpovědně se připravuje na vyučování, udržuje pořádek ve svých věcech i ve třídě. ○ Upevňuje si návyky správného školáka (sezení, stání, nošení aktovky, pohyb po budově školy a jiné). ○ Utváří si kladné vztahy k učitelům a spolužákům. ○ Dokáže se orientovat v okolí školy, domova i obce pomocí významných orientačních bodů. ○ Rozpoznává dopravní prostředky, bezpečně se chová na zastávce hromadné dopravy a v dopravním prostředku.	<p>ČJ – dopis, pozdrav</p> <p>VV – domov a jeho okolí</p> <p>VV – učební pomůcky</p> <p>TV – hra na dopravní prostředky</p> <p>ČJ – dramatizace</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Respektuje vztahy mezi účastníky silničního provozu na chodníku, vozovce i stezkách. ○ Zná značky Stezka pro chodce, Zákaz vstupu, Chodník uzavřen a rozeznává vybrané značky pro chodce. ○ Dodržuje pravidla chůze po silnici, používá reflexní doplňky. ○ Umí vybrat, rozlišuje a používá bezpečná místa vhodná ke hře. ○ Ví, na čem se ještě jezdí a ví, jak se chránit (in-line brusle, skateboard, koloběžka – helma, chrániče). ○ Umí správně přecházet silnici a bezpečně překonává silnici se světelnými signály. ○ V modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky. ○ Rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace „sám domů“. 	
--	--	--

<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina – rodinný rozpočet • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, rizikové chování • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyjmenuje další rodinné příslušníky, zná jejich jména i zaměstnání. ○ Vytváří si kladný vztah k jednotlivým členům rodiny, k zaměstnancům školy i ke spolužákům (úcta, pomoc, spolupráce). ○ Uvědomuje si nesprávné chování, přizná svou chybu a učí se hledat řešení problému. ○ Dodržuje zásady společenského chování (přiměřeně se chovat u stolu, řešit spory, požadavky nenásilným způsobem, respektovat odlišné názory a zájmy jiných, chápat nevhodnost neslušných, hrubých a urážlivých výrazů). ○ Spolupodílí se na tvoření pravidel pro soužití ve škole a dbá na jejich dodržování. ○ Seznamuje se se základními lidskými právy i právy dítěte. 	<p>ČJ – slohové práce</p> <p>ČJ, VV – tvorba pravidel</p> <p>M – manipulace s penězi</p> <p>TV – fair-play hra, dodržování pravidel</p>
<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, letopočet, režim dne, roční 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Orientuje se v čase (hodina, den, týden, měsíc, rok). ○ Přesně určí na hodinách celou, půl, čtvrt a přečte čas na digitálním displeji. 	<p>PČ – výroba hodin</p> <p>PČ – kalendář přírody</p>

<p>období</p> <ul style="list-style-type: none"> • současnost a minulost v našem životě – regionální památky – péče o památky • báje, mýty, pověsti 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bezpečně rozliší pojmy včera, dnes, zítra (minulost, přítomnost, budoucnost) na konkrétních situacích. ○ Dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu i jejich vhodnou délku (učení, práce, hra, odpočinek). ○ Dokáže posoudit dobrou a špatnou práci a odsoudit ničení výsledků práce. ○ Ukáže hlavní zeměpisné dominanty v místní krajině (vodní toky, silnice, lesní a rekreační oblasti aj.). ○ Poznává práci, umění a lidové zvyky v minulosti a současnosti. 	<p>TV – měření času – běh exkurze – zahradnictví, prodejna potravin, zemědělských potřeb, aj. beseda s myslivci, rybáři Den čarodějnic, Masopust ČJ – vyprávění</p>
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti • rostliny, houby, živočichové – stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, likvidace odpadů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Provádí jednoduché pokusy, pozoruje, popisuje a porovnává. ○ Popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích. ○ Učí se chápat příčiny některých přírodních dění a zákonitostí. ○ Pečuje o pokojové rostliny a doma chované živočichy. ○ Dělí živočichy na domácí, hospodářské a volně 	<p>PČ – základní podmínky pro pěstování rostlin ČJ – vyhledávání informací – literatura, encyklopedie, internet, VV – kresba, malba, modelování</p>

	<p>žijící (v lese, u rybníka, na louce) a zná jejich význam pro člověka.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Určí základní jehličnaté a listnaté stromy v okolí podle jejich charakteristických znaků. ○ Objasní pojmy zelenina, ovoce, strom, keř, zemědělská plodina, textilní vlákno, len, vlna. ○ Sleduje život rostlin a živočichů v dané lokalitě. ○ dodržuje pravidla správného chování v přírodě. ○ Pomáhá chránit ohrožené druhy živočichů i rostlin. ○ Objasní základní činnosti člověka v krajině a jeho vliv na životní prostředí krajiny. ○ Hledá příčiny znečišťování životního prostředí. ○ Aktivně se zapojuje do péče o životní prostředí (sbírá a třídí odpad, upozorňuje na negativní chování jedinců vůči přírodě). 	
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Popíše základní části lidského těla. ○ Pečuje o čistotu těla, dodržuje základní hygienické návyky. ○ Uplatňuje zdravý stravovací a pitný režim. 	<p>VV – člověk</p> <p>TV – tělovýchovné chvílky</p> <p>TV – výchova ke zdraví</p>

<ul style="list-style-type: none"> • péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana • návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače • osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Chápe význam pohybu pro zdraví člověka. ○ Zhodnotí svůj režim dne a náplň volného času a snaží se o případné zlepšení. ○ Umí přivolat pomoc, svěřit se zákonným zástupcům žáků, učiteli, lince důvěry s případy šikanování, ohrožování aj. ○ Dodržuje pravidla bezpečného chování ve škole, na ulici, na hřišti, v parku, v dopravních prostředcích. ○ Poznává nejdůležitější dopravní značky. ○ Učí se odmítat nabízené návykové látky. ○ Bezpečně zachází s mycími a čisticími prostředky, zná rizika léků, lepidel, barev a ředidel. ○ Nacvičuje obranné chování na modelových situacích (možnou šikanu, týrání, sexuální zneužívání). 	<p>DV – dopravní soutěž, jízda zručnosti, první pomoc</p>
<ul style="list-style-type: none"> • situace hromadného ohrožení 	<ul style="list-style-type: none"> ○ V případě nebezpečí uposlechne pokynů dospělých, respektuje je a řídí se jimi. 	<p>hasičské cvičení, evakuace</p>

Metody:

- slovního sdělování věcí a jevů
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
- praktických prací
  - pozorování
  - pokus
  - práce na školním pozemku
- demonstrační
  - demonstrace přírodnin
  - demonstrační obrazy, fotografie, modely, aplikace na magnetické tabuli
  - demonstrace prostřednictvím didaktické techniky
- práce s textem
  - s pracovními listy
  - s učebnicí
  - s ostatní literaturou
- didaktické hry
- modelové situace
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- beseda
- práce na školním pozemku
- veřejně prospěšná práce
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- projektové dny
- dopravní soutěž za účasti dopravní policie

Nástroje a pomůcky:

- objekty živé a neživé přírody, výukový software, knihy, encyklopedie, internet, VHS, DVD, CD

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Obor vzdělávacích oblastí: **PRVOUKA**

Ročník: **3.**

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> • domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť • okolní krajina (místní oblast, region) – působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body, světové strany • ČR – státní symboly, armáda ČR • mapy obecně zeměpisné – obsah, grafika, vysvětlivky	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Popíše slovem i kresbou domov i jeho okolí. ○ Vyznačí v jednoduchém plánu cestu od svého bydliště ke škole. ○ Pozoruje zlepšení (zhoršení) životního prostředí v nejbližším okolí a navrhuje, čím sám může přispět. ○ Rozeznává vliv člověka na utváření krajiny. ○ Orientuje se v krajině. ○ Dokáže vyhledat orientační body v krajině. ○ Určí světové strany v přírodě podle přírodních úkazů, podle mapy, kompasu, buzoly. ○ Poznává základní státní symboly	<p>ČJ – popis, vyprávění, dopis</p> <p>VV – domov a jeho okolí</p> <p>PČ – pěstitelské práce</p> <p>M – odhad vzdálenosti</p> <p>ČJ – slohové práce</p> <p>HV – státní hymna</p> <p>VV – státní znak a vlajka</p> <p>ČJ – J.K.Tyl</p> <p>PČ – vojenské vozidlo</p>

<ul style="list-style-type: none"> • dopravní výchova – pravidla silničního provozu, na chodníku, silnice, místo pro hru, přecházení, cestování autem, cesta dopravními prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Uvědomuje si nebezpečí osamocení pohybu a pobytu v přírodě. ○ Zná riziková místa ve své obci, dodržuje pravidla bezpečného chování na komunikacích. ○ Reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP. ○ Používá reflexní doplňky a zná jejich dopad. ○ V modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně. ○ Rozeznává vybrané značky. ○ Bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy. ○ Ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je. ○ V modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách. 	<p>VV – semafor, zebra a dopravní značky PC – výroba dopravních značek</p>
--	---	---

<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina – způsoby placení, úspory • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy • základní globální problémy – globální problémy přírodního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Seznamuje se s hotovostní a bezhotovostní formou platby peněz ○ Procvičuje praktické způsoby seznamování a komunikace, v modelových situacích. ○ Seznamuje se se základy společenského chování. ○ Spolupodílí se na tvoření pravidel pro soužití ve škole a dbá na jejich dodržování. ○ Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci a respektuje je. ○ Pokouší se při konkrétní činnosti obhájit svůj názor. ○ Přiznává svou chybu a učí se hledat řešení problému v kolektivu. ○ Rozpoznává ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat a která jsou neslučitelná se základními lidskými právy. 	<p>VV, PČ - výroba pokladničky</p> <p>ČJ,M – hra na obchod</p> <p>ČJ, VV – tvorba pravidel</p>
<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bezpečně se orientuje v čase. ○ Pracuje s časem jako s fyzikální veličinou. ○ Přesně určí jakýkoli čas. ○ Rozlišuje kalendářní a školní rok. 	<p>TV – měření času – běh</p> <p>ČJ – vyhledávání informací – literatura, encyklopedie,</p>

<p>generace, režim dne, roční období</p> <ul style="list-style-type: none"> • současnost a minulost v našem životě – předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny • regionální památky – péče o památky • báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Seznamuje se s různými způsoby života a bydlení dříve a dnes. ○ Vyhledává zajímavosti o svém regionu (pověsti, významné památky i osobnosti). ○ Chápe význam pojmů rodina, domov, rodný kraj, vlast. 	<p>internet</p> <p>ČJ – vyprávění</p>
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek • voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, proudění vzduchu, význam pro život • rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pozoruje a porovnává vlastnosti vody, vzduchu, půdy, přírodnin a uvědomuje si jejich význam pro život. ○ Zkoumá základní vlastnosti předmětů (skupenství, tvar, rozměr, hmotnost, teplota, struktura (povrch), barva, vůně, lesk aj.). ○ Provádí jednoduché fyzikální a chemické pokusy s použitím základních měřicích pomůcek. ○ Používá různé druhy měřidel pro stanovení jednotky délky. ○ Sleduje život rostlin a jejich reakce na světlo, teplo a vodu. 	<p>PČ – základní podmínky pro pěstování rostlin</p> <p>M – měření, zápis čísel do tabulky, grafy</p> <p>VV – kresba, malba, modelování</p> <p>PČ – krmítko pro ptáky</p> <p>ČJ – četba, psaní</p>

<p>nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, likvidace odpadů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dokáže popsat základní části rostlin. ○ Poznává základní projevy života rostlin (dýchání, výživa, rozmnožování, vylučování, růst a vývoj). ○ Určuje význam rostlin a jejich charakteristické znaky. ○ Hledá hlavní rozdíly mezi rostlinami a živočichy (životní potřeby a projevy). ○ Prakticky třídí rostliny, houby a živočichy pomocí klíčů a atlasů. ○ Popíše a určí známá zvířata podle typických znaků. ○ Pozoruje živočichy ve volné přírodě (ptáci, hmyz, savci). ○ Seznamuje se s péčí o nejrůznější druhy zvířat (v přírodě, v zajetí). ○ Pomáhá chránit ohrožené druhy živočichů i rostlin. ○ Hledá příčiny znečišťování životního prostředí. ○ Aktivně se zapojuje do péče o životní prostředí (sbírá a třídí odpad, upozorňuje na negativní chování jedinců vůči přírodě). 	<p>PČ – výroba odpadkových košů pro tříděný odpad</p>
---	---	---

<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce • péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní a intimní hygiena • návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače • osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dokáže určit jednotlivé části lidského těla. ○ Vysvětlí funkci nejdůležitějších vnitřních i vnějších ústrojí i orgánů. ○ Vysvětlí význam lidských smyslů pro život (hmat, čich, sluch, zrak, chuť). ○ Pozoruje vrozené biologické rozdíly mezi lidmi (věk, pohlaví, výška, barva pleti, očí i vlasů). ○ Vyhledává a určuje společné i odlišné znaky živočichů (člověk nejinteligentnější živočich). ○ Uplatňuje základní hygienické, režimové a zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle. ○ Chová se ohleduplně k druhému pohlaví. ○ Učí se zásadám bezpečného chování (odmítání návykových látek, obezřetnost při setkání s neznámými lidmi). ○ Dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetřit drobná poranění. ○ Ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního 	<p>VV - člověk</p> <p>HV - hry na rozvoj sluchového vnímání</p> <p>TV - tělovýchovné chvílky</p> <p>TV - výchova ke zdraví,</p> <p>DV - dopravní soutěž, jízda zručnosti, první pomoc</p>
--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • situace hromadného ohrožení 	<p>provozu (chodec, cyklista, spolujezdec).</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Dbá na vlastní bezpečí. ○ Nacvičuje obranné chování na modelových situacích (možnou šikanu, týrání, sexuální zneužívání). 	
--	--	--

Metody:

- slovního sdělování věcí a jevů
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
- praktických prací
  - pozorování
  - pokus
  - laboratorní práce
  - práce na školním pozemku
- demonstrační
  - demonstrace přírodnin
  - demonstrační obrazy, fotografie, modely, aplikace na magnetické tabuli
  - demonstrace prostřednictvím didaktické techniky

- práce s textem
  - s pracovními listy
  - s učebnicí
  - s ostatní literaturou
- didaktické hry
- modelové situace
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- beseda
- práce na školním pozemku
- veřejně prospěšná práce
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- projektové dny

Nástroje a pomůcky:

- objekty živé a neživé přírody, výukový software, knihy, encyklopedie, internet, VHS, DVD, CD

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

žák ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

žák ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci

lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

žák ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

žák ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Obor vzdělávacích oblastí: **PŘÍRODOVĚDA**

Ročník: **4.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Poznává stavbu těla (orgány) a zná způsob života, životní podmínky závislost výskytu na prostředí. ○ Poznává rostliny kulturní, jednoleté, dvouleté, vytrvalé, jedovaté, užitkové, léčivé. ○ Rozeznává rostliny a dřeviny (keře, stromy jehličnaté a listnaté). ○ Rozlišuje plevele. ○ Poznává rostliny a houby v naší přírodě. ○ Vyjmenuje a pozná základní stavbu a výživu hub, rozezná houby jedlé, nejedlé a jedovaté. ○ Nevstupuje na místa, která by ohrozila jeho život.	<p>ČJ - popis, vyprávění</p> <p>PČ - modelování rostlin, sázení rostlin</p> <p>VV - kresba rostlin, hub</p> <p>TV- cvičení v přírodě</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zná význam v přírodě hub, rostlin, živočichů a pro člověka. ○ Orientuje se ve vzájemných vztazích mezi organismy. 	
<ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Prakticky měří hmotnost, objem, čas, teplotu, délky. ○ Třídí látky. ○ Zná změny látek a skupenství, vlastnosti. ○ Prakticky využívá při měření látek základní jednotky. 	M - převody jednotek
<ul style="list-style-type: none"> • voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zná vlastnosti vzduchu, vody, hornin a nerostů. ○ Vysvětlí význam vody a vzduchu pro život. 	ČJ- popis, vyprávění
<ul style="list-style-type: none"> • životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Orientuje se v rozmanitosti podmínek života na Zemi. ○ Zná význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi. 	
<ul style="list-style-type: none"> • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Chrání a tvoří životní prostředí. ○ Třídí odpad. 	PČ - tvorba hliníkožrouta, papírožrouta a plastožrouta

<p>životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy</p>		
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika; reklamní vlivy • prevence nemocí a úrazů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Chrání své zdraví. ○ Dodržuje základní hygienické zásady. ○ Uplatňuje zdravý způsob života. ○ Poskytne základní péči nemocnému členu rodiny (jen úkony odpovídající věku dítěte). ○ Dbá o pravidelnou tělesnou a intimní hygienu a uvědomuje si zdravotní důsledky jejich zanedbávání nebo nesprávného provádění. ○ Uplatňuje zásady zdravé výživy. ○ Vhodně naplňuje denní režim - optimální délka spánku, dostatek tělesného pohybu. ○ Zvládá poskytnutí první pomoci u lehčích poranění. ○ Ovládá základní obvazovou techniku. ○ Uplatňuje principy výchovy ke zdraví. 	<p>TV - vhodné a bezpečné chování při různých činnostech</p> <p>PČ, VV - osobní hygiena</p> <p>TV – transport zraněného</p> <p>PČ – příprava zdravého pokrmu a nápoje</p>

<ul style="list-style-type: none"> • osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, výbava jízdního kola a cyklisty, způsob jízdy na jízdním kole, bezpečná cesta, cyklista na silnici, cyklista na křižovatce, rodinný cyklistický výlet, ohrožení 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Chová se bezpečně v rizikovém prostředí, v silničním provozu v roli chodce a cyklisty. ○ Popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě. ○ Zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole. ○ Chová se ohleduplně k ostatním účastníkům SP, bezpečně překonává s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty. ○ Vybere bezpečné místo pro pohyb na kole. ○ Jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola. ○ Rozeznává vybrané značky. ○ Naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky, posoudí rizika cesty. ○ V modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci. 	
--	---	--

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- film

- vycházka
- práce ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet,
- VHS, DVD
- maketa člověka,
- nástěnné obrazy, učebnice
- Atlas a klíče rostlin, hub, živočichů.

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Obor vzdělávacích oblastí: **PŘÍRODOVĚDA**

Ročník: **5.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
ROZMANITOST PŘÍRODY • nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty	Žák <ul style="list-style-type: none"> ○ Osvojuje si principy třídění přírodnin a jeho význam pro poznávání přírody. ○ Poznává vybrané nerosty a horniny.	Výstavy
• vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období	<ul style="list-style-type: none"> ○ Poznává Slunce a jeho planety, postavení Země. ○ Rozumí pohybům Země kolem Slunce a otáčení Země kolem osy. ○ Sleduje změny neživé přírody (roční období, délka dne). ○ Pracuje s modelem Země – globem. ○ Popisuje některé změny v přírodě.	Planetárium

<ul style="list-style-type: none"> • rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje výtrusné a semenné rostliny (stavba těla, rozmnožování, byliny, dřeviny). ○ Třídí živočichy podle jejich příbuznosti a podobnosti (bezobratlí a obratlovci). 	
<ul style="list-style-type: none"> • životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; podnebí a počasí 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozeznává základní oblasti Země (studené, mírné, teplé) a rozdíly v rozvoji života v těchto oblastech. ○ Rozumí pojmům podnebí a počasí. ○ Sleduje rozmanitost přírody v Evropě a ve světě. ○ Vyhledává botanické a zoologické zahrady. 	Exkurze
<ul style="list-style-type: none"> • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů • živelné pohromy a ekologické katastrofy, ochrana před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sleduje vliv člověka na prostředí, ochranu přírody a prostředí. ○ Vidí potřebu energie pro život, nutnost šetření energií, příklady ekologických výrob. ○ Hodnotí vztah člověka a přírodních zdrojů (neživé a živé zdroje a jejich využívání). ○ Nevstupuje na místa, která by ohrozila jeho život. 	Exkurze

<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince • partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu) • péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika; reklamní vlivy 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pozoruje charakteristické znaky člověka. ○ Porovnává lidský organismus a jeho vztahy k prostředí. ○ Poznává povrch těla, oporu těla, pohyb, řízení těla. ○ Zpřesňuje znalosti o příjmu látek - soustava trávicí. ○ Uvědomuje si význam zdravé potravy a čisté vody. ○ Poznává soustavu dýchací, význam čistého vzduchu. ○ Všímá si soustavy vylučovací a významu čistoty a hygieny prostředí. ○ Seznamuje se s etikou dospívání - anatomicko-fyziologické změny v pubertě, tělesný vzhled, menstruace, poluce. ○ Chápe vznik života a narození dítěte. ○ Všímá si sexuálního chování – pocitů. ○ Rozlišuje vliv reklamy. ○ Trénuje duševní hygienu. ○ Dokáže posuzovat praktické informace na potravinářských výrobcích. 	<p>VV – tvorba potravinové pyramidy</p> <p>ČJ – rozhovor, přivolání pomoci</p> <p>TV – nácvik evakuace</p>
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Seznamuje se s škodlivostí nezdravé stravy (fast food). ○ Ovládá zásady poskytování první pomoci, základy obvazové techniky. ○ Rozumí závislostem (drogy, hrací automaty, počítače). 	
<ul style="list-style-type: none"> • návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače • osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, na chodníku, výbava jízdního kola a cyklisty, chodec a cyklista na silnici, bezpečná jízda, cyklista na křižovatce, volný čas a sportovní aktivity, přecházení silnice, cesta dopravními prostředky, prázdniny, nebezpečí, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Seznamuje se s bezpečným chováním v silničním provozu. ○ Hodnotí krizové situace. ○ Orientuje se v nabídce odborné pomoci (linka bezpečí, nadace Naše dítě, linka důvěry). ○ Rozpoznává různé druhy násilí. ○ Bezpečně ovládá pravidla chodce a cyklisty. ○ Rozeznává další dopravní značky. ○ Poznává vztahy účastníků silničního provozu. ○ Odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení, snaží se zachovat adekvátně k situaci. ○ Zná ohleduplné chování a osvojuje si ho. ○ Snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i 	Beseda

	ostatní účastníky SP.	
<ul style="list-style-type: none"> • situace hromadného ohrožení • člověk a technika 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Trénuje chování za mimořádných situací. ○ Vyhledává příklady vztahu člověk a technika-síla. ○ Vyjmenovává příklady jednoduchých strojů - páka, nakloněná rovina, kladka, kolo a hodnotí jejich význam. ○ Seznamuje se s parním strojem a elektřinou (látky vodivé a nevodivé, ochrana před úrazy). ○ Orientuje se v přijímání informací a jejich významu. ○ Měří vlastnosti látek - prakticky uplatňuje a využívá poznatků a dovedností. ○ Rozumí působení magnetu, magnetické síle. 	

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - metody práce s učebnicí, knihou, internetem

- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda

Nástroje a pomůcky:

- didaktické hry
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Obor vzdělávacích oblastí: **VLASTIVĚDA**

Ročník: **4.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME <ul style="list-style-type: none"> • domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště	Žák <ul style="list-style-type: none"> ○ Zná pojmy - území, poloha, místní krajina, místní oblast, kraj. ○ Orientuje se v místě bydliště. ○ Zná prostředí domova.	ČJ - popis, vyprávění
<ul style="list-style-type: none"> • škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zná prostředí školy a její okolí, činnosti ve škole. ○ Bezpečně zvládá cestu do školy.	
<ul style="list-style-type: none"> • obec, místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyjádří polohu místní krajiny a místní oblasti vzhledem k správním celkům České republiky. ○ Orientuje se v současnosti a minulosti obce, zná dopravní síť a význačné budovy.	Př - ochrana životního prostředí TV - turistické vycházky

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny a místní oblasti. ○ Charakterizuje významná místa a stavby regionu, významné atraktivitu cestovního ruchu a střediska rekreace regionu. ○ Charakterizuje významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti regionu. ○ Zná některé významné výrobní podniky a služby regionu. ○ Charakterizuje stav životního prostředí regionu, uvádí příklady poškozování ochrany a tvorby životního prostředí. ○ Jmenuje příklady chráněných území regionu. ○ Zná významné rodáky a předky regionu. ○ Pracuje s turistickou mapou místní krajiny, rozumí její barevné grafice a smluvním značkám. 	
<ul style="list-style-type: none"> • naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje s porozuměním pojmy vlast, cizina, stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie, korupce, církve, EU. 	<p>HV – poslech státní hymny</p> <p>VV – portrét</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyjmenuje a popisuje státní symboly České republiky. ○ Zná jména prezidenta a premiéra České republiky. ○ Orientuje se na vlastivědné mapě České republiky. 	
<ul style="list-style-type: none"> • regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyhledává jednotlivé oblasti České republiky, vyjadřuje jejich polohu a charakterizuje významné a typické přírodní prvky. ○ Uvádí a popisuje hlavní přírodní a společenské atraktivitu cestovního ruchu a rekreace v oblastech České republiky. ○ Zná a popisuje aktuální problémy životního prostředí v České republice. ○ Uvádí nejvýznamnější chráněná území přírody v České republice. ○ Popíše polohu České republiky - sousední státy. ○ Orientuje se na mapě střední Evropy. 	
<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • báje, pověsti, mýty; obrazy z českých dějin - minulost kraje a předků, domov, vlast, 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Charakterizuje svými slovy způsob života starých Slovanů. ○ Vyjadřuje rozdíl mezi pověstí a historickou 	

rodný kraj	skutečností.	
------------	--------------	--

<ul style="list-style-type: none"> • současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Jmenuje první státní útvary na našem území. ○ Charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj Českého státu za vlády Karla IV. ○ Popisuje život jednotlivých vrstev obyvatelstva (život ve středověké vsi, ve městě, na hradě, v klášteře). ○ Popisuje období husitských válek. ○ Jmenuje významné osobnosti této doby (Hus, Žižka). ○ Popisuje způsob života lidí, události v období habsburské monarchie (Rudolf II., Komenský, Marie Terezie, Josef II.). 	<p>M - orientace na číselné ose</p> <p>ČJ - popis, vyprávění</p>
---	--	--

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- sdělovací
- analyticko-syntetické
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- film
- vycházka
- práce ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet
- VHS, DVD
- nástěnné obrazy, učebnice
- archivy, knihovny, sbírky muzeí, galerií

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Obor vzdělávacích oblastí: **VLASTIVĚDA**

Ročník: **5.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování • mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Zná polohu České republiky na mapě Evropy. ○ Orientuje se na mapě světa. ○ Orientačně se seznámí s polohou světadílů a oceánů. ○ Poznává sousední státy České republiky, jejich polohu, přírodní podmínky, hospodářskou a společenskou vyspělost. ○ Zpracovává informace o oblastech cestovního ruchu na území sousedních států České republiky. ○ Všímá si vzájemných vztahů mezi Českou republikou a jejími sousedy. ○ Pracuje s kompasem.	<p>AJ - znalosti o známých městech</p>

<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Seznamuje se s rozdíly mezi politickými stranami, zájmovými spolky, církvemi. ○ Chápe nutnost komunikace a trénuje různé druhy komunikace. ○ Poznává nutnost pomoci nemocným a sociálně slabým. ○ Hodnotí zapojení České republiky do EU a NATO. ○ Zná naše poslance a senátory. 	<p>Beseda</p>
<ul style="list-style-type: none"> • chování lidí - principy demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozumí principům demokracie. 	
<ul style="list-style-type: none"> • právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozeznává protiprávní jednání. ○ Orientuje se v základních lidských právech a právech dítěte. ○ Spoluutváří práva a povinnosti žáka školy. ○ Respektuje právní ochranu na soukromé vlastnictví, majetek, duševní hodnoty. 	
<ul style="list-style-type: none"> • vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, banka, 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje různé druhy vlastnictví. ○ Pokusí se sestavit rodinný rozpočet. 	<p>M – slovní úlohy, graf</p> <p>VV – plakát</p>

úspory, půjčky		PČ – výroba ekologických štítků
<ul style="list-style-type: none"> • kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Poznává kulturní instituce. ○ Hodnotí vliv médií. 	Projekt společnosti Člověk v tísni
<ul style="list-style-type: none"> • základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zpracovává základní globální problémy. ○ Uvědomuje si problémy konzumní společnosti. ○ Všimá si problému válek. 	
<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny • regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Objevuje počátky utváření novodobého českého národa, národní obrození a jeho významné představitele. ○ Vytváří si názor na České země ve druhé polovině 19. století. ○ Nastihuje hospodářský, politický, společenský a kulturní rozvoje. ○ Chápe příčiny a důsledky první světové války. ○ Seznamuje se s vznikem První Československé republiky. 	Exkurze

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Poznává hospodářský, společenský, politický a kulturní život, významné osobnosti. ○ Orientuje se v dějinách druhé světové války, zániku československé republiky. ○ Sleduje české země v období nacistické okupace. ○ Hodnotí obnovení republiky Československá republika po druhé světové válce, poválečná léta. ○ Vytváří si názor na období totality. ○ Všímá si obnovy demokratického vývoje, vzniku a rozpadu České a Slovenské Federativní republiky, vzniku České republiky. ○ Poznává památky ve svém okolí. 	
--	--	--

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti

- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- film

Nástroje a pomůcky:

- didaktické hry
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 2. období

žák ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam

ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 2. období

žák ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat

ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu

a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 2. období

žák ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti

ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 2. období

žák ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat

nebo poškozovat

ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

5.5 Umění a kultura

5.5.1 Hudební výchova

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**

Obor vzdělávacích oblastí: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

Ročník: **1.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
VOKÁLNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	Žák <ul style="list-style-type: none"> ○ Zřetelně vyslovuje. ○ Správně a hospodárně dýchá. ○ Rozlišuje zvuky a tóny. ○ Zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty. ○ Zpívá písně v rozsahu c¹ - a¹.	ČJ - délka slabik, výslovnost
<ul style="list-style-type: none"> • hudební rytmus • intonace, vokální improvizace - hudební	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vytleská rytmus. ○ Poznává píseň podle rytmu.	

hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vymýšlí melodie k říkadlům. ○ Hraje hry na ozvěnu, aj. 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Hraje doprovod hrou na tělo a na nástroje Orffova instrumentáře. 	
<ul style="list-style-type: none"> • rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rytmizuje říkadla, popěvky, rozpočítadla. ○ Napodobuje rytmus - deklamací, hrou na tělo, hrou na jednoduché nástroje, pohybem. 	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • pohybový doprovod znějící hudby - taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pochoduje a tančí podle rytmu hudby. ○ Zná několik tanečních pohybových her. 	TV - pochodové cvičení
<ul style="list-style-type: none"> • pohybově vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Mění pohyb podle tempových a rytmických změn. ○ Zná několik hudebně pohybových her. ○ Vyjádří pohybem emocionální prožitek z hudby. 	Prv - citové vnímání

<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvality tónů - délka, síla, barva, výška • hudební výrazově prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Soustředí se na poslech jednoduché skladby. ○ Rozlišuje základní vlastnosti tónů: vysoký - nízký, dlouhý -krátký, silný - slabý. ○ Vnímá a rozlišuje hudební kontrasty: slabě - silně, vesele - smutně. ○ Rozezná tempo písní. ○ Rozezná hudbu vokální a instrumentální. ○ Poznává melodii vzestupnou a sestupnou. ○ Rozlišuje hlas mužský, ženský, dětský. ○ Poznává podle zvuku základní hudební nástroje (klavír, flétnu, housle, kytaru). ○ Poznává ukolébavku, pochod. 	<p>VV - ilustrace písně, skladby</p>
<ul style="list-style-type: none"> • interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu. 	<p>VV - zážitky z poslechu</p>

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem (notovým zápisem)
- motivační
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- veřejné vystoupení
- poslech

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje, CD, DVD, magnetofonový záznam, VHS, výukový software, internet.

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**

Obor vzdělávacích oblastí: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

Ročník: **2.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
VOKÁLNÍ ČINNOSTI • pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	Žák <ul style="list-style-type: none"> ○ Dbá na správnou techniku zpěvu (měkké nasazení, nádech nosem, postavení ramen, otvírání úst, výslovnost samohlásek na konci). ○ Melodizuje říkadla, vymýšlí jednoduchý nápěv. ○ Zpívá písně v rozsahu c1 - h1. ○ Zpívá podle pokynů učitele (jednotný začátek, podřídí se určitému tempu). ○ Ke zpěvu vzestupných a sestupných řad tónů umí přiřadit pohybové a grafické znázornění.	besídka
• hudební rytmus	<ul style="list-style-type: none"> ○ Umí spojit melodii písně s rytmickým doprovodem hry na tělo. ○ Umí opakovat udaný tón.	

<ul style="list-style-type: none"> • intonace, vokální improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Cíleně rozvíjí hlavový tón. 	
<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, • rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Hraje doprovod hrou na tělo (tleskání, pleskání, dupání). ○ Umí držet nástroje Orffova instrumentáře a zvládne jednoduchý doprovod písně. ○ Tleskáním nebo vytukáváním dob umí udávat tempo. ○ Užívá rytmický i melodický doprovod (s využitím 1. a 5. stupně). 	
<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybový doprovod znějící hudby - taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybově vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zvládne poskočný krok, dovede pochodovat v rytmu. ○ Pohybem vyjádří stoupání a klesání melodie. ○ Pohybem vyjádří tempo, dynamiku a emocionální zážitek z hudby. ○ Připojí vhodný pohybový projev k písni. 	TV - pochodové cvičení
<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvality tónů - délka, síla, barva, výška 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sluchem rozlišuje stoupající a klesající melodii tónové řady. 	VV - ilustrace písně, skladby

<ul style="list-style-type: none"> • hudební výrazově prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Podle délky rozezná notu a pomlku půlovou, čtvrt'ovou, osminovou. ○ Rozliší vyšší tón od nižšího. ○ Sluchem rozlišuje a umí hlasově vyjádřit zesilování a zeslabování, zrychlování a zpomalování. ○ Poznává notovou osnovu, houslový klíč, taktovou čáru a zná význam těchto pojmů. ○ Zná rozdíl mezi lidovou písní a písní vytvořenou skladatelem. ○ Poznává základní hudební nástroje na obrázku i poslechem. ○ Poznává hudbu k tanci, ukolébavku, koledu, pochod. ○ Rozezná takt 2/4 a 3/4. ○ Ví, co je to kánon. ○ Vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu. 	<p>VV - zážitky z poslechu</p>
---	--	--------------------------------

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem (notovým zápisem)
- motivační
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- veřejné vystoupení
- poslech

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje,
- CD, DVD, magnetofonový záznam, VHS,
- výukový software, internet

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**

Obor vzdělávacích oblastí: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

Ročník: **3.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
VOKÁLNÍ ČINNOSTI • pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	Žák <ul style="list-style-type: none"> ○ Dbá na správnou techniku zpěvu (tvorba tónů, dýchání, měkké nasazení, utvoří hlavový tón). ○ Zpívá v rozsahu c^1 - c^2 (dle individuální hlas. dispozic).	
• hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 taktu	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zpívá písně ve 2/4 a 3/4 taktu, rytmizuje je hrou na tělo.	TV - pochodové cvičení
• dvojhlas a vícehlas	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zarecituje, zazpívá dvojhlasý (trojhlasý) kánon.	
• intonace, vokální improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zpívá s dynamickými odstíny slabě - silně v rozmezí p – mf. ○ Zpívá podle pokynů učitele (jednotný začátek,	

	konec písně, tempo, síla).	
<ul style="list-style-type: none"> • grafický záznam vokální hudby - orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Orientuje se v notovém zápise (vyčte takt, pozná noty v C dur, pomlky). ○ Umí zapsat do notové osnovy noty c¹ - h¹, zná význam a smysl pojmů notová osnova, taktová čára. 	
<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých hudebních celků pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, • rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď) • grafický záznam melodie 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Hraje doprovod hrou na tělo (tleskání, pleskání, dupání). ○ Zvládne jednoduchý doprovod písně na nástroje Orffova instrumentáře. ○ Umí udávat tempo tleskáním nebo vyťukáváním dob. ○ Užívá rytmický i melodický doprovod (s využitím 1. a 5. stupně). ○ Rozpozná a taktuje 2/4 a 3/4 rytmus. ○ Hraje hudební hry (rytmické i melodické). 	
<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Z tanečních prvků ovládá dvoudobou chůzi a tanec v průpletu, přísunový krok. ○ Předvede taneční hry se zpěvem. 	besídka

<ul style="list-style-type: none"> • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pohybem vyjádří stoupání a klesání melodie. ○ Pohybem vyjádří tempo, dynamiku a emocionální zážitky z hudby. ○ Reaguje pohybem na znějící hudbu. 	
<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvality tónů - délka, síla, barva, výška • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Chápe rozdíl mezi pojmy rozvázně a živě. ○ Rozezná melodii postupující v krocích a skocích. ○ Určí hlavní motiv písně. ○ Podle délky rozezná notu a pomlku celou. ○ Rozezná 4/4 takt. ○ Poznává notovou osnovu, houslový klíč, taktovou čáru a zná význam těchto pojmů. 	VV - ilustrace písně, skladby
<ul style="list-style-type: none"> • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • interpretace hudby - slovní vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Chápe rozdíl mezi orchestrem a sólem. ○ Určí dílo, ze kterého je hymna. ○ Poznává hudební nástroje zrakem i sluchem. ○ Poznává hudbu k slavnostním příležitostem. ○ Ví, co je menuet a rocková hudba. ○ Vyjádří slovem, kresbou, pohybem - zážitek 	VV - zážitky z poslechu

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem (notovým zápisem)
- motivační
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- veřejné vystoupení
- poslech

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje,
- CD, DVD, magnetofonový záznam, VHS,
- výukový software, internet

Očekávané výstupy – 1. období

žák HV-3-1-01 zpívá v jednohlase

HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**

Obor vzdělávacích oblastí: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

Ročník: **4.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
VOKÁLNÍ ČINNOSTI • pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	Žák <ul style="list-style-type: none"> ○ Dbá na správné dýchání (dýchá v pauze, mezi frázemi). ○ Zpívá písně v rozsahu c1 - d2 (dle vlastních dispozic).	veřejné vystoupení, besídka
• hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zpívá písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu.	
• dvojhlas a vícehlas - kánon, lidový dvojhlas apod.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zazpívá jednoduchý dvojhlas.	
• intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tvořivě obměňuje hudební modely při melodizaci a rytmizaci textů.	

<p>(V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pracuje nejméně s 10 lidovými písněmi v durové i mollové tónině. 	
<ul style="list-style-type: none"> • grafický záznam vokální hudby 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vypracovává notový záznam svých melodií. ○ Orientuje se v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie. 	
<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Hraje lidové písně na Orffovy hudební nástroje. ○ Čte a zapisuje rytmické schéma písně. 	
<ul style="list-style-type: none"> • rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, jednodílná písňová forma (a – b) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Obměňuje a tvoří hudební motivy a aplikuje je při hře předvětí a závětí. ○ Chápe vztah mezi předvětím a závětím. ○ Tvoří hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva). ○ Hraje hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď). 	
<ul style="list-style-type: none"> • grafický záznam melodie - rytmické schéma 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Poznává stupnici dur. 	

<p>jednoduché skladby, záznam melodie a její reprodukce</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zná předznamenání bé - křížek. ○ Podle délky rozezná notu osminovou s tečkou a čtvrt'ovou s tečkou. ○ Umí pracovat s notovým záznamem. 	
<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dokáže taktovat dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt. ○ Rozezná polku od valčíku. 	<p>TV - tělovýchovné chvílky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • pohybově vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyjadřuje charakter poslouchané hudby a emocionální prožitek pohybem. 	<p>TV - rytmičné a gymnastické cvičení s hudbou</p>
<ul style="list-style-type: none"> • orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 		
<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvality tónů - délka, síla, barva, výška 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vnímá kvalitu tónů (délka, síla, barva, výška). ○ Chápe rozdíl mezi pojmy legato a staccato. 	

<ul style="list-style-type: none"> • vztahy mezi tóny - souzvuk, akord 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ví, co je tonika. 	
<ul style="list-style-type: none"> • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ví, co je stupňování (gradace uvnitř skladby). ○ Ví, co je téma. ○ Ví, co znamená repeticce. 	
<ul style="list-style-type: none"> • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zná alespoň 8 poslechoých skladeb. ○ Zná epizody za života skladatelů poslouchané hudby. ○ Rozlišuje melodie - pikola, hoboj, fagot, saxofon. 	<p>ČJ - slohové cvičení</p> <p>VV - kresba hudebního nástroje</p>
<ul style="list-style-type: none"> • hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Poslouchá písně lyrické, žertovné, hymnické. ○ Ví, co je malá hudební forma (a, b; a, b, a) a rondo. ○ Nabývá povědomí o skladatelích (B. Smetana, A. Dvořák). 	
<ul style="list-style-type: none"> • interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitků z poslechu. 	<p>VV - prožitek z hudby (kresba, malba)</p>

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem (notovým zápisem)
- motivační
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- veřejné vystoupení
- poslech

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje,
- CD, DVD, magnetofonový záznam, VHS,
- výukový software, internet

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**

Obor vzdělávacích oblastí: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

Ročník: **5.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
VOKÁLNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	Žák <ul style="list-style-type: none"> ○ Prodlužuje výdech, váže tóny. ○ Zpívá písně v rozsahu h - d² (dle individuálních dispozic). ○ Pracuje nejméně s 10 lidovými písněmi v durové i mollové tónině.	
<ul style="list-style-type: none"> • hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zpívá písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu.	
<ul style="list-style-type: none"> • dvojhlas a vícehlas - kánon, lidový dvojhlas apod.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zazpívá jednoduchý dvojhlas.	veřejné vystoupení, besídka
<ul style="list-style-type: none"> • intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách	<ul style="list-style-type: none"> ○ Poznává a zazpívá celý tón a půltón.	

(V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)		
<ul style="list-style-type: none"> • grafický záznam vokální hudby 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Čte a zapisuje rytmické schéma písně. ○ Orientuje se v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, reprodukuje ji. 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Reprodukuje motivy, témata, jednoduché skladbičky pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře. 	
<ul style="list-style-type: none"> • rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - jednodílná písňová forma (a - b) • grafický záznam melodie - využití notačních programů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tvoří hudební hry v dur s rozsahem větším než oktáva, v moll s rozsahem sexty. ○ Chápe vztah mezi předvětím a závětím. ○ Tvoří hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato). ○ Hraje hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď). 	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vytváří rytmické schéma jednoduché skladby (její části - motivku, tématu apod.). ○ Proveď záznam melodie a její reprodukci. ○ Dokáže taktovat dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt. 	TV - rytmické a gymnastické cvičení s hudbou

taneční hry se zpěvem	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozezná polku od valčíku, menuet, aj. 	
<ul style="list-style-type: none"> • pohybově vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyjadřuje charakter poslouchané hudby a emocionální prožitek pohybem. ○ Při pohybové improvizaci využívá taneční kroky. ○ Pamětně si uchová a reprodukuje pohyby prováděné při tanci či pohybových hrách. 	TV - tělovýchovné chvílky
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • kvality tónů - délka, síla, barva, výška 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ví, co je hudební výraz. 	
<ul style="list-style-type: none"> • vztahy mezi tóny - souzvuk, akord 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Doprovází písně tonikou a dominantou, pozná stupnici mollovou. 	
<ul style="list-style-type: none"> • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyjmenuje základní hudební výrazové prostředky a užívá je v praxi rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, aj.). ○ Zná význam pojmů variace. 	ČJ - slohové cvičení

<ul style="list-style-type: none"> • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ví, které nástroje hrají v symfonickém orchestru. ○ Umí rozlišit pojmy dirigent, kapelník, sbormistr. ○ Zná epizody za života skladatelů poslouchané hudby. ○ Nabývá povědomí o skladatelích (J. S. Bacha, W. A. Mozarta, L. Janáčka, aj.). ○ Zná alespoň 8 poslechových skladeb. 	VV - kresba hudebního nástroje
<ul style="list-style-type: none"> • hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje hudbu polyfonní a homofonní; varhany, harfu; lidovou kapelu, menuet. 	
<ul style="list-style-type: none"> • interpretace hudby - slovní vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Poslouchá písně lyrické, žertovné, hymnické. ○ Slovy, tancem, kresbou vyjádří prožitek z hudby. 	VV - prožitek z hudby (kresba, malba)

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem (notovým zápisem)
- motivační
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- veřejné vystoupení
- poslech

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje,
- CD, DVD, magnetofonový záznam, VHS,
- výukový software, internet

Očekávané výstupy – 2. období

žák HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

HV-5-1-05 vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

5.5.2 Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**

Obor vzdělávacích oblastí: **VÝTVARNÁ VYCHOVA**

Ročník: **1. - 3.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření	Žák <ul style="list-style-type: none"> ○ Pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty).	M,DV - geometrické tvary, dopravní značky
uspořádání objektů do celků	<ul style="list-style-type: none"> ○ Porovnává , třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	
reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	<ul style="list-style-type: none"> ○ Uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, objekty, další prvky a jejich kombinace.	ČJ - vyprávění, popis DV – dopravní situace

smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> ○ Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření. 	VV - ilustrace pohádky, příběhu
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> ○ Porovnává odlišné interpretace se svojí dosavadní zkušeností. 	
typy vizuálně obrazných vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> ○ Odlišuje uměleckou výtvarnou tvorbu, fotografii, film, tiskoviny, televizi, elektronická média, reklamu. 	
přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	<ul style="list-style-type: none"> ○ Manipuluje s objekty. ○ Zvládá vyjádření pohybu těla a jeho umístění v prostoru. ○ Maluje a kreslí akční tvary. 	TV - TV chvilky - cvičení s hudbou DV – dopravní prostředky
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ osobní postoj v komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje ilustraci textů, volnou malbu, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklamu. ○ Vnímá obrazná vyjádření z hlediska statického, dynamického, vizuálního, fantazijního (založené na smyslovém vnímání). 	ČJ - ilustrace textu

komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> ○ Utváří odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje. 	
proměny komunikačního obsahu	<ul style="list-style-type: none"> ○ Porovnává vizuálně obrazná vyjádření vlastní interpretace s ostatními. ○ Vysvětluje výsledky tvorby podle vlastních schopností a zaměření. ○ Zvládá, na základě vlastní zkušenosti zapojit do komunikace obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. 	<p>ČJ - vyprávění, popis - výtvarné vyjádření obsahu verše, říkanky - ilustrace pohádky</p>

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- samostatné práce
- práce ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- barvy (vodové, temperové, prstové, na textil, na sklo, aj.)
- křídly
- pastely
- pastelky
- voskovky
- tužky
- tuše
- přírodní materiály
- nejrůznější druhy a formáty papíru
- textil, kůže

Očekávané výstupy – 1. období

žák VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ

VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje

VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností

VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**

Obor vzdělávacích oblastí: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

Ročník: **4.-5.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Chápe elementární poučení o teorii barev. ○ Sleduje výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů. ○ Zkouší funkce barev světlých a tmavých, teplých a studených.	<p>Př - sledování přírodnin</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> ○ Hodnotí design a estetickou úroveň předmětů denní potřeby. ○ Uplatňuje výtvarný výraz linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech. ○ Orientuje se v současné oděvní kultuře, zachovává hygienu oblékání.	<p>ČJ - časopisy s oděvními nápady</p> <p>DV – oblečení cyklisty</p>

<ul style="list-style-type: none"> • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vytváří souměrné tvary. ○ Orientuje se v řazení prvků v tvarové i barevné kompozici. 	M - souměrnost
<ul style="list-style-type: none"> • smyslově účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kombinuje techniky. 	ČJ - práce s knihou
<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zpřesňuje vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy. ○ Rozvíjí prostorového vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů. ○ Zpracovává papír - různé druhy, přehýbání trhaní stříhání mačkaní, posouvání. 	DV – město
<ul style="list-style-type: none"> • typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění -hračky, objekty, 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Všimá si výtvarné úpravy knihy. ○ Snaží se hodnotit vztahy umění a skutečnosti, 	

<p>ilustrace textů, volná malba, soulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama</p>	<p>malířství a sochařství.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Seznamuje se s funkcí písma, s písmem, jeho komunikativní a estetickou funkcí. 	
<ul style="list-style-type: none"> • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Expresivní volný výtvarný projev doplňuje pozorováním skutečnosti. ○ Poznává některé principy a možnosti některých materiálů prostřednictvím experimentálních činností. ○ Vytváří jednoduché prostorové objekty a poznává výtvarný výraz. ○ Používá malbu. ○ Ovládá základní kompoziční principy. 	<p>AJ - plán domu</p> <p>DV – dopravní značky</p>
<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Poznává smysl, organizaci, funkci a výtvarně estetický, účinek reliéfního řešení plochy. ○ Hodnotí řešení plochy v architektuře. 	

s vlastní interpretací		
<ul style="list-style-type: none"> • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Provádí kresbu s příběhem. ○ Řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše. ○ Rozlišuje lidové umění. ○ Porovnává lidové umění a jeho dekor. ○ Používá koláž. 	
<ul style="list-style-type: none"> • proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sleduje krásu přírody a pěstuje si vztah k životnímu prostředí. ○ Vyjadřuje lineárně a barevně vnitřní stavby objektu s ohledem na jeho nitro. 	

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- samostatné práce
- práce ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- barvy (vodové, temperové, prstové, na textil, na sklo, aj.)
- křídly
- pastely
- pastelky
- voskovky
- tužky
- tuže
- přírodní materiály
- nejrůznější druhy a formáty papíru
- textil, kůže

Očekávané výstupy – 2. období

žák VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů

VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností

VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky

VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

5.6 Člověk a zdraví

5.6.1 Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**

Obor vzdělávacích oblastí: **TĚLESNÁ VÝCHOVA**

Ročník: **1. - 3.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ <ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu	Žák <ul style="list-style-type: none"> ○ Chápe význam pohybu pro zdraví člověka. ○ Chápe, že různá cvičení mají různé účinky. ○ Je si vědom svých pohybových předností a nedostatků.	
<ul style="list-style-type: none"> • příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zvládá přípravné cviky před pohybovou činností, cviky na uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, správné držení těla.	

<ul style="list-style-type: none"> • zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Seznamuje se s průpravnými, kompenzačními, relaxačními a jinými zdravotně zaměřenými cvičení a jejich praktickém využití. ○ Zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání. ○ Ví, že pohyb je vhodný pro zdraví. 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu. 	
<ul style="list-style-type: none"> • hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Učí se, jak odstranit cvičením únavu při výuce. ○ Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru a umýt se. 	Prv - první pomoc
<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet. ○ Umí ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc. ○ Dodržuje pravidla bezpečnosti. 	DV- jízda na koloběžce
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV. 	HV - rozvoj melodičnosti

<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky. ○ Uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem, představou, zkušeností. ○ Umí k pohybové hře využít i hračky a jiné předměty než tělocvičné náčiní. 	DV – hra na chodce
<ul style="list-style-type: none"> • základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ví, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, které napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly. ○ Zná alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní. ○ Ví, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze. ○ Umí kotoul, prosté skoky snožmo z trampolíny a zvládá základy gymnastického odrazu. 	
<ul style="list-style-type: none"> • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ví, že cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem přináší radost. ○ Umí pojmenovat základní postoje, pohyby, kroky a konkrétní osvojované tance. 	VV - zachycení pohybu

jednoduché tance	<ul style="list-style-type: none"> ○ Umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem. ○ Zvládá, základní estetické držení těla. ○ Umí 2-3 základní tanečky. 	
<ul style="list-style-type: none"> • základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ví, že běhy, skoky a hody jsou vedle plavání nejvhodnějšími přirozenými činnostmi, které všestranně ovlivňují organismus žáka. ○ Zná základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, dovede pojmenovat základní atletické disciplíny. ○ Zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje. 	M - měření vzdálenosti
<ul style="list-style-type: none"> • základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem. ○ Zvládá základní způsoby házení a chytání míče a jiného náčiní. ○ Umí manipulovat s pálkou a jiným herním náčiním. ○ Umí dodržovat pravidla her. ○ Ví, proč je důležitá spolupráce při kolektivních 	

	sportech.	
<ul style="list-style-type: none"> • turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ví, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám. ○ Zná zásady správného chování v přírodě. ○ Umí se správně připravit na turistickou akci. ○ Dovede se orientovat v přírodě podle značek. 	<p>Prv - orientace v přírodě</p> <p>DV – chodec na silnici, chování v dopravních prostředcích</p>
<ul style="list-style-type: none"> • lyžování, bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Umí vytvořit jednoduché stavby ze sněhu. ○ Zná základní techniku lyžování a bruslení. ○ Ví, že je nebezpečné vstupovat na zamrzlou přírodní plochu bez dozoru dospělých osob. 	

<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Používá základní tělocvičné názvosloví. ○ Reaguje na smluvené povely a signály a gesta učitele. ○ Zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry. 	
<ul style="list-style-type: none"> • organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Podřizuje se organizaci při TV. 	

prostředí		
<ul style="list-style-type: none"> • zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zná a chová se podle pravidel fair play. ○ Zná olympijské ideály a symboly. ○ Dodržuje základní pravidla chování při TV a sportu. 	
<ul style="list-style-type: none"> • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ovládá pravidla her, závodů, soutěží a dodržuje je. ○ Podrobuje se vyjádření rozhodčího. 	
<ul style="list-style-type: none"> • měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zná základní pomůcky pro měření sportovních výkonů. 	M - výsledkové listiny, tabulky
<ul style="list-style-type: none"> • zdroje informací o pohybových činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Umí vyhledat důležité (zajímavé) informace o sportu - encyklopedie, noviny, internet. 	
ZDRAVOTNÍ TV <ul style="list-style-type: none"> • činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dodržuje správné držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech. 	TV - chvilky (čtení, psaní)

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- motivační
- problémové
- sdělovací
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- ve skupině, ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- lavičky, trampolína, odrazový můstek
- volejbalový míč, kopací míč, basketbalový míč, kriketový míč
- ringo kroužky, pomůcky na T-ball
- švihadla, kruhy
- CD - rytmická hudba, lidová hudba, relaxační

Očekávané výstupy – 1. období

žák TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení

TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**

Obor vzdělávacích oblastí: **TĚLESNÁ VYCHOVA**

Ročník: **4. - 5.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ <ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu	Žák <ul style="list-style-type: none"> ○ Zná správný pohybový režim, jeho délku a intenzitu.	VV - zachycení pohybu
<ul style="list-style-type: none"> • příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zvládá přípravné cviky před pohybovou činností, cviky na uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, správné držení těla.	
<ul style="list-style-type: none"> • zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	<ul style="list-style-type: none"> ○ Orientuje se v průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičení a jejich praktickém využití. ○ Zvládá správné držení těla.	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti,	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti,	ČJ - čtení, psaní

síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	pohyblivosti, koordinace pohybu.	M - různé pětiminutovky, samostatné práce
<ul style="list-style-type: none"> • hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Volí vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity. ○ Dodržuje osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí. 	DV – reflexní doplňky
<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech. 	PČ - práce na pozemku
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zvládá pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity. ○ Využívá netradičního náčiní při cvičení, při pohybové tvořivosti. 	VI – vycházky DV – cyklista

<ul style="list-style-type: none"> • základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zná základní pojmy - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní. 	
<ul style="list-style-type: none"> • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Orientuje se v základních lidových a umělých tancích. ○ Zvládá cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu. 	
<ul style="list-style-type: none"> • průpravné úpoly - přetahy a přetlaky 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zvládá kotoul vpřed, stoj na rukou (s dopomocí), průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny. 	
<ul style="list-style-type: none"> • základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Orientuje se v základní technice běhů, skoků, hodů. ○ Zvládá běžeckou abecedu, rychlý běh na 60m, nízký start (na povel), polovysoký start, vytrvalý běh na 10 minut. ○ Ovládá skok do dálky. ○ Spojuje hod kriketovým míčkem s rozběhem. 	<p>Př - převody jednotek</p> <p>VV - zachycení pohybu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • základy sportovních her - manipulace 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ovládá manipulaci s míčem - jednoruč, obouruč 	<p>M - výsledkové listiny,</p>

s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů	(vrchní, trčením), přihrávky, pohyb s míčem, střelbu na koš. <ul style="list-style-type: none"> ○ Spolupracuje ve hře. ○ Zná pravidla sportovních her - vybíjená, kopaná, košíková. 	tabulky
<ul style="list-style-type: none"> • turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zvládá chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůzi v terénu. ○ Chová se bezpečně při táboření. ○ Chrání přírodu. 	Př - orientace v přírodě DV – chování v dopravních prostředcích
<ul style="list-style-type: none"> • lyžování, bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Používá základní techniku pohybu na lyžích, na bruslích; hry na sněhu. 	ČJ - vypráví zážitky
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ovládá základní organizační názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály. 	
<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály 		
<ul style="list-style-type: none"> • organizace při TV - základní organizace 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Orientuje se v prostoru a činnostech ve známém 	

prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí	(běžném) prostředí. <ul style="list-style-type: none"> ○ Rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví. ○ Reaguje na smluvené signály, povely. ○ Dbá pokynů vyučujícího, dodržuje zásady bezpečnosti. 	
<ul style="list-style-type: none"> • zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zná zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály a symboly. 	
<ul style="list-style-type: none"> • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ovládá pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činnostech - her, soutěží, závodů. 	
<ul style="list-style-type: none"> • měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Je schopen změřit výkon spolužáka (délku hodů, čas běhu apod.). 	
<ul style="list-style-type: none"> • zdroje informací o pohybových činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Umí vyhledat důležité (zajímavé) informace o sportu - encyklopedie, noviny, internet. 	
ZDRAVOTNÍ TV <ul style="list-style-type: none"> • činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dodržuje správné držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech. 	DV – první pomoc

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- motivační
- problémové
- sdělovací
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- ve skupině, ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- lavičky, trampolína, odrazový můstek
- volejbalový míč, kopací míč, basketbalový míč, kriketový míč
- ringo kroužky, pomůcky na T-ball
- švihadla, kruhy
- CD - rytmická hudba, lidová hudba, relaxační

Očekávané výstupy – 2. období

žák TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti

TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti

TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení

TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy

TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště;

samostatně získá potřebné informace

TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti

TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

5.7 *Člověk a svět práce*

5.7.1 **Člověk a svět práce**

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

Obor vzdělávacích oblastí: **PRAKTICKÉ ČINNOSTI**

Ročník: **1.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu a jeho užití • pracovní pomůcky a nástroje • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • lidové zvyky, tradice, řemesla • práce s textiliemi	Žák <ul style="list-style-type: none"> ○ Zná vlastnosti papíru a lepidla. ○ Správně drží nůžky a bezpečně s nimi zachází. ○ Zvládá techniku překládání, rýhování, utržení pruhu papíru, vytrhávání, skládání, vystřihování, nalepování. ○ Seznamuje se s vlastnostmi plastelíny a moduritu. ○ Provádí válení v dlaních, na podložce, přidává	Prv - domov, místo kde žijeme DV – bezpečná cesta do školy

	<ul style="list-style-type: none"> a ubírá hmotu, vytahuje hmotu. ○ Vyrábí dárky, ozdoby. ○ Má pořádek ve svých pomůckách. ○ Udržuje pořádek na svém místě. ○ Umí povídat o tom, co vyrábí. ○ Zpracovává přírodniny. ○ Zvládá, propichování, navlékání, spojování a svazování. ○ Zná vlastnosti látek. 	
<p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavebnice • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem • montáž a demontáž jednoduchých předmětů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Skládá kostky podle předlohy. ○ Staví podle fantazie- individuální a skupinová práce. ○ Umí montáž podle předloh- demontáž. ○ Umí hodnotit výsledky své práce. ○ Umí ocenit výsledky práce jiných. 	Prv - lidé kolem nás
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin • pěstování rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pečuje o pokojové rostliny. ○ Vysévá semena, sleduje, jak rostou. ○ Zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování. ○ Dodržuje při práci základní hygienické návyky. 	<p>Prv - základní podmínky pro pěstování rostlin</p> <p>Prv - rozmanitost přírody</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečné práce s rostlinami 		
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • stolování • společenské návyky při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Umí správně klást příbory. ○ Chová se vhodně při stolování. ○ Dodržuje hygienické návyky. 	<p>Prv - výchova ke zdravému životnímu stylu</p>

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- samostatná práce
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- projektové dny

Nástroje a pomůcky:

- papíry, lepidla, nůžky, časopisy, plastelína, modurit, přírodniny - šípky, jeřabiny, sláma, žaludy, kaštiny, listy, koření, semena; špejle, dřívka, korkové zátky, nůž, jehla, bavlnka, kostky, konstruktivní stavebnice, sníh, květiny, příbory, talíře, ubrusky.

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

Obor vzdělávacích oblastí: **PRAKTICKÉ ČINNOSTI**

Ročník: **2.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu a jeho užití • pracovní pomůcky a nástroje • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • lidové zvyky, tradice, řemesla	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Umí pojmenovat druhy papíru. ○ Zvládá techniku ořezávání, přestřížení, slepování, odměřování papíru. ○ Pracuje s kartonem. ○ Vytrhává ubrousky (zdobí předměty). ○ Zvládá obkreslení podle šablony. ○ Bezpečně zachází s ostrými předměty. ○ Poznává vlastnosti materiálů. ○ Zná některé lidové zvyky, tradice, řemesla. ○ Seznamuje se s technikou hnětení, vaření, sušení. ○ Vyrábí dárky z přírodnin. ○ Seznamuje se s lisováním rostlin.	<p>Prv - vycházka</p> <p>ČJ - pracovní postup</p> <p>Prv - základní hygienické návyky</p> <p>DV – dopravní značky</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dokáže pracovat podle slovního návodu. ○ Zvládá jednoduché pracovní opravy. ○ Umí pracovat s různými pracovními pomůckami, nástroji a zná jejich funkci a využití. ○ Sešívá kousky látky k sobě. ○ Navléká přiměřeně dlouhou nit, umí uzlík a šít předním a zadním stehem. ○ Dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci. ○ Seznamuje se s technikou batikování. 	
<p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavebnice • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem • montáž a demontáž jednoduchých předmětů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vytváří plošné a prostorné kompozice ze stavebnicových prvků (podle předloh i podle fantazie). ○ Sestavuje jednoduché, pohyblivé modely (podle předlohy i podle fantazie). ○ Umí urovnat stavebnice k dalšímu použití, dodržuje bezpečnost a hygienu při práci. 	VV - estetické cítění
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Umí ošetřit pokojové rostliny. ○ Předpěstovává sazenice pro venkovní výsadbu. ○ Pozoruje klíčení semen (na vatě, v hlíně). 	Prv - základní podmínky pro pěstování rostlin

<ul style="list-style-type: none"> • pěstování rostlin • zásady bezpečné práce s rostlinami 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zapojuje se do práce na školní zahradě (dělá řádky, důlky, pleje, zalévá). ○ Dodržuje hygienické návyky. 	
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • potraviny • stolování • bezpečná obsluha spotřebičů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zvládá jednoduchý nákup. ○ Ví, jak skladovat potraviny. ○ Umí samostatně připravit jednoduchý pokrm. ○ Dodržuje hygienické návyky. ○ Seznamuje se s bezpečnou obsluhou spotřebičů. 	<p>M - počítání s penězi</p> <p>ČJ - pracovní postup (recept)</p>

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- samostatní práce
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- projektové dny

Nástroje a pomůcky:

- papíry, lepidla, nůžky, časopisy, plastelína, modurit, přírodniny- šípky, jeřabiny, sláma, žaludy, kaštiny, listy, koření, semena; špejle, dřívka, korkové zátky, nůž, jehla, bavlnka, kostky, konstruktivní stavebnice, sníh, květiny, příbory, talíře, ubrousky, potraviny, spotřebiče v kuchyni, kuchyňské nádobí, zemina, nástroje při práci na školním pozemku, textilie, barvy na textil.

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

Obor vzdělávacích oblastí: **PRAKTICKÉ ČINNOSTI**

Ročník: **3.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu a jeho užití • pracovní pomůcky a nástroje • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • lidové zvyky, tradice, řemesla	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Umí rozlišit běžně užívané druhy papírů. ○ Dovede papír přeložit, odtrhnout naznačenou část, vystříhnout nakreslený tvar,... (zhotovit výrobek z papíru). ○ Dokáže z přírodního materiálu vyrobit jednoduchý výrobek. ○ Umí bezpečně zacházet s nástroji. ○ Rozlišuje pracovní nástroje, umí je pojmenovat. ○ Vytváří z modelovacích hmot výrobky, dovede o nich hovořit. ○ Dokáže navléknout nit, přišít knoflík. ○ Udržuje pořádek na svém místě, stará se o své	<p>Prv – vycházka</p> <p>DV – dopravní prostředky</p>

	<p>pomůcky.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Pracuje podle slovního návodu i předlohy. 	
<p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavebnice • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem • montáž a demontáž jednoduchých předmětů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zvládá, elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí. ○ Vytváří několik výrobků z konstruktivní stavebnice. 	
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin • pěstování rostlin • zásady bezpečné práce s rostlinami 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Provádí pozorování přírody, v jednotlivých ročních obdobích a umí popsat výsledky pozorování. ○ Pečuje o nenáročnou rostlinu v bytě, ve třídě i na zahradě. ○ Umí naaranžovat do vázy suché i rostlé květiny. 	<p>Prv - vycházka</p> <p>VV - roční období</p> <p>Prv - základní podmínky pro pěstování rostlin</p>
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • potraviny • stolování 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Samostatně připraví pokrm. ○ Upraví stůl pro jednoduché stolování. ○ Upeče pod dohledem učitele drobné cukroví. ○ Připraví ovocný nápoj. ○ Umí se vhodně chovat při stolování. 	<p>ČJ - pracovní postup (recept)</p>

• bezpečná obsluha spotřebičů		
-------------------------------	--	--

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- samostatní práce
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- projektové dny

Nástroje a pomůcky:

- papíry, lepidla, nůžky, časopisy, plastelína, modurit, přírodniny- šípky, jeřabiny, sláma, žaludy, kaštany, listy, koření, semena; špejle, dřívka, korkové zátky, nůž, jehla, bavlnka, kostky, konstruktivní stavebnice, sníh, květiny, příbory, talíře, ubrousky, potraviny, spotřebiče v kuchyni, kuchyňské nádobí, zemina, nástroje při práci na školním pozemku, textilie, barvy na textil, suché a rostlé květiny, ovoce, materiál na těsto.

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

žák ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

Obor vzdělávacích oblastí: **PRAKTICKÉ ČINNOSTI**

Ročník: **4.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu a jeho užití • pracovní pomůcky a nástroje • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • lidové zvyky, tradice, řemesla 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Rozlišuje a pojmenovává různé druhy papírů a kartonů. ○ Zvládá techniku práce- lepení, stříhání, řezání, vytrhávání, odměřování, sušení, tvarování. ○ Zpracovává odpadový materiál. ○ Umí pracovat s proužky papíru- proplétání tvarů. ○ Vyrábí záložky a podložky- využívá symetrii. ○ Skládá z papíru zvířátka, květiny,... ○ Navštíví výstavu lidových řemesel. ○ Umí vyrobit předměty k výzdobě - dárky, jarní výzdoba, vánoční výzdoba,... ○ Seznamuje se s modelovací hmotou -těsto, vosk. 	<p>Prv – ekologie, využití poznatků, režim dne</p> <p>VV - estetické cítění</p> <p>DV – město / vesnice</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Určuje vlastnosti materiálu. ○ Vytváří návyky, organizace a plánování práce. ○ Zvládá, techniku navlékání, propichování, stříhání, ohýbání, spojování, svazování. ○ Učí se rozlišovat textilie, druhy látek. ○ Poznává rub a líc. ○ Vyrábí vyšívané dečky. 	
<p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavebnice • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem • montáž a demontáž jednoduchých předmětů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Využívá návodů a předloh pro konstrukci. ○ Sestavuje modely podle své fantazie, nebo předlohy. ○ Poznává vlastnosti stavebnicových prvků a dílů, porovnávání a funkčním využitím. ○ Upevňuje návyky organizace a plánované práce. 	
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin • pěstování rostlin • zásady bezpečné práce s rostlinami 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dokáže celoročně ošetřovat pokojové květiny. ○ Učí se rychlení a předpěstování květin. ○ Umí jednoduchou vazbu květin. ○ Zúčastní se exkurze do zahradnictví. ○ Seznamuje se s rozmnožování rostlin. ○ Vytváří jednoduché herbáře. 	<p>Prv - základní podmínky pro pěstování rostlin</p> <p>Prv - vycházka</p>

<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • potraviny • stolování • bezpečná obsluha spotřebičů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Orientuje se v základním vybavení kuchyně. ○ Umí dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování. ○ Dokáže udržet čistotu pracovních ploch. ○ Zná a dodržuje bezpečnost práce. ○ Umí připravit ovocné a zeleninové saláty. 	<p>ČJ - pracovní postup (recept)</p>
--	---	--------------------------------------

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- samostatní práce
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- projektové dny

Nástroje a pomůcky:

- papíry, lepidla, nůžky, časopisy, plastelína, modurit, přírodniny- šípky, jeřabiny, sláma, žaludy, kaštiny, listy, koření, semena; špejle, dřívka, korkové zátky, nůž, jehla, bavlnka, kostky, konstruktivní stavebnice, sníh, květiny, příbory, talíře, ubrousky, potraviny, spotřebiče v kuchyni, kuchyňské nádobí, zemina, nástroje při práci na školním pozemku, textilie, barvy na textil, suché a rostlé květiny, ovoce, materiál na těsto.

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

Obor vzdělávacích oblastí: **PRAKTICKÉ ČINNOSTI**

Ročník: **5.**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu a jeho užití • pracovní pomůcky a nástroje • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • lidové zvyky, tradice, řemesla	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu. ○ Využívá při tvořivých činnostech vlastní fantazii. ○ Umí volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k materiálu. ○ Udržuje pořádek na pracovním místě. ○ Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. ○ Umí poskytnout první pomoc při drobném poranění. ○ Využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic.	<p>Prv - základní hygienické návyky, první pomoc</p>

<p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTAŽNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavebnice • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem • montáž a demontáž jednoduchých předmětů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek. ○ Provádí při práci se stavebnicemi montáž a demontáž. ○ Umí pracovat podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. ○ Umí svou praktickou činnost naplánovat a organizovat. 	<p>ČJ – pracovní postup</p> <p>DV – dopravní prostředky</p>
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin • pěstování rostlin • zásady bezpečné práce s rostlinami 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin. ○ Umí ošetřovat a pěstovat pokojové a jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování. ○ Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. ○ Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví. ○ Umí poskytnout první pomoc při úrazu při práci na školní zahradě. 	<p>Prv – základní podmínky pro pěstování rostlin</p> <p>Prv – první pomoc</p>

<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • potraviny • stolování • bezpečná obsluha spotřebičů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zná základní vybavení kuchyně. ○ Umí připravit jednoduché pohoštění. ○ Uplatňuje zásady zdravé výživy. ○ Dodržuje pravidla správného stolování. ○ Zná společenské chování při stolování. ○ Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch. ○ Umí poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni. 	<p>ČJ - popis</p> <p>ČJ - pracovní postup (recept)</p> <p>Prv - zdravý životní styl</p> <p>Prv - první pomoc</p>
--	--	--

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- samostatní práce
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- projektové dny

Nástroje a pomůcky:

- papíry, lepidla, nůžky, časopisy, plastelína, modurit, přírodniny- šípky, jeřabiny, sláma, žaludy, kaštiny, listy, koření, semena; špejle, dřívka, korkové zátky, nůž, jehla, bavlnka, kostky, konstruktivní stavebnice, sníh, květiny, příbory, talíře, ubrousky, potraviny, spotřebiče v kuchyni, kuchyňské nádobí, zemina, nástroje při práci na školním pozemku, textilie, barvy na textil, suché a rostlé květiny, ovoce, materiál na těsto.

ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 2. období

žák ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 2. období

žák ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 2. období

žák ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 2. období

žák ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 *Hodnocení žáka ve škole*

Žák je hodnocen podle klasifikačního řádu, který byl vypracován jako součást ŠVP ZV a schválen pedagogickou radou. Hodnocení a klasifikace žáka je v souladu s *Vyhláškou 48/2005 Sb.*, o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, § 15. Při hodnocení prospěchu žáka může být u žáka v prvním až třetím ročníku ve všech vyučovacích předmětech a u žáka ve čtvrtém ročníku ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření použito širší slovní hodnocení. O použití širšího slovního hodnocení rozhodne ředitel školy na základě návrhu učitele a souhlasu zástupce žáka. Přechází-li žák na jinou školu, je klasifikován stupni 1-5.

6.2 *Pravidla pro hodnocení žáka*

- Statistika klasifikace všech tříd ve všech předmětech v pololetí a na konci školního roku umožňuje sledovat vývoj výsledků třídy, porovnávat klasifikaci tříd s minulými roky a řešit případné výrazné odchylky v hodnocení jednotlivými vyučujícími.
- Vyhodnocení výsledků prověrek a ostatních srovnatelných prací provádí každý vyučující ve svém předmětu, při výrazných negativních odchylkách přijímá opatření k dosažení žádoucích výsledků.
- K výsledkům vzdělávání a k celkovému klimatu školy se vyjadřují zákonní zástupci žáků, žáci i učitelé. Výsledky jsou hlavním podkladem pro autoevaluaci a jsou součástí výroční zprávy.

- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen „učitel“) uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Pro potřeby klasifikace se předměty dělí na předměty s převahou teoretického a předměty s převahou výchovného zaměření (viz. klasifikační řád).
- Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

6.3 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
- analýzou výsledků činnosti žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb, zejména u žáka s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami,
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

6.4 *Klasifikace žáka*

- Žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Přitom se přihlíží k systematičnosti v práci žáka po klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce žáka objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
- Ředitel školy určí způsob, jakým budou třídní učitelé a vedení školy informováni o stavu klasifikace ve třídě.
- Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.
- Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, zapíše učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
- Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování třídní učitel bezprostředně a prokazatelným způsobem.
- Přecházel-li žák do jiné školy, zašle ředitel na vyžádání dokumentaci o žákovi a záznam o jeho chování a prospěchu za klasifikační období.
- Přecházel-li žák do jiné školy po 15. listopadu nebo 15. dubnu, dokumentace obsahuje návrh klasifikace chování, hodnocení a klasifikaci v jednotlivých předmětech jako podklad pro celkovou klasifikaci žáka na konci klasifikačního období.

- Učitel může podle svého uvážení připojit i hodnocení vyjádřené slovy.

v7. Zásady dodržované při zpracování ŠVP ZV

ŠVP:

- je zpracováván v souladu s RVP ZV podle stanovené struktury pro celé období 1. stupně základního vzdělávání, (tj. pro ročníky, ve kterých škola realizuje základní vzdělávání),
- zajišťuje rovnoprávný přístup k základnímu vzdělávání pro všechny žáky s povinností školní docházky a přihlíží k jejich vzdělávacím potřebám a možnostem,
- umožňuje realizaci diferencovaného a individualizovaného vyučování pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i pro žáky mimořádně nadané, pokud to vzdělávání těchto žáků vyžaduje.
- vytváří předpoklady pro realizaci vzdělávacího obsahu s ohledem na věkové zvláštnosti žáků, a tím pro postupné utváření a rozvíjení klíčových kompetencí,
- vede k naplňování cílů základního vzdělávání stanovením výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni školy a k naplňování cílového zaměření vzdělávacích oblastí stanovením výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni vyučovacích předmětů,
- je zpracován tak, aby umožňoval učitelům rozvíjet tvořivý styl práce a neomezoval je při uplatnění případných časových i metodických odlišností, které vycházejí z konkrétních potřeb žáků a ze zkušeností učitelů s efektivními způsoby výuky,

Zásady stanovené pro úpravy a změny ŠVP

ŠVP:

- je vytvářen jako relativně stálý dokument, úpravy a změny vydává ředitel školy jako:
  - dodatek formou přílohy ke stávajícímu ŠVP, které jsou opatřeny číslem jednacím, datem účinnosti a podpisem ředitele;
  - nový ŠVP se zpracovanými úpravami a změnami
- při zásadní změně ŠVP, která mění stávající model vzdělávání žáků (např. změna hodinové dotace v učebním plánu, přesun tématu, či větších částí obsahu z ročníku do ročníku, vznik nového vyučovacího předmětu, nová integrace stávajících vzdělávacích obsahů – vyučovacích předmětů) může vzniknout nový ŠVP;
- ŠVP se archivuje ve shodě se zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě

8. Přílohy

8.1 Průřezová témata

Průřezová témata						
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	v předmětu
1. Osobnostní a sociální výchova A - Osobnostní rozvoj • rozvoj schopností poznávání	cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů dovednosti pro učení a studium					součást výuky ve všech předmětech
• sebepoznání a sebepojetí	co o sobě vím a co ne jak se promítá mé já v mém chování moje učení moje vztahy k druhým lidem					součást výuky ve všech předmětech

	zdravé a vyrovnané sebepojetí	
--	-------------------------------	--

<ul style="list-style-type: none"> • seberegulace a sebeorganizace 	<p>cvičení sebekontroly, sebeovládání</p> <p>organizace vlastního času, plánování učení a studia</p> <p>stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení</p>	<p>součást výuky ve všech předmětech</p>
<ul style="list-style-type: none"> • psychohygienu 	<p>dobrý vztah k sobě samému</p> <p>dobrá organizace času</p> <p>dovednosti zvládnání stresových situací</p> <p>hledání pomoci při potížích</p>	<p>součást výuky ve všech předmětech</p>
<ul style="list-style-type: none"> • kreativita 	<p>cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p> <p>(pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti)</p> <p>tvořivost v mezilidských vztazích</p>	<p>součást výuky ve všech předmětech</p>
<p>B - Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání lidí 	<p>vzájemné poznávání se ve skupině/třídě</p> <p>rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech</p> <p>chyby při poznávání lidí</p>	<p>součást výuky ve všech předmětech</p>

<ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy 	<p>péče o dobré vztahy</p> <p>chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého</p> <p>respektování, podpora, pomoc</p> <p>lidská práva jako regulativ vztahů</p> <p>vztahy a naše skupina/ třída</p>	<p>součást výuky ve všech předmětech</p>
<ul style="list-style-type: none"> • komunikace 	<p>řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč lidských skutků</p> <p>cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání</p> <p>dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p> <p>specifické komunikační dovednosti (monolog, dialog)</p> <p>komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, apod.</p> <p>pravda, lež a předstírání v komunikaci</p>	<p>součást výuky ve všech předmětech</p>

<ul style="list-style-type: none"> • kooperace a kompetice 	rozvoj individuálních dovedností pro rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce skupiny) rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence		součást výuky ve všech předmětech
C - Morální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • řešení problémů a rozhodovací dovednosti 		dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí - problémy v mezilidských vztazích, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci	součást výuky ve všech předmětech

<ul style="list-style-type: none"> • hodnoty, postoje, praktická etika 			<p>pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu)</p> <p>dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne</p> <p>analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí</p> <p>vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování</p>	<p>součást výuky ve všech předmětech</p>
<p>2. Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> • občanská společnost a škola 	<p>škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství</p> <p>demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole</p> <p>způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • občan, občanská společnost a stát 				<p>Listina základních práv a svobod</p> <p>práva a povinnosti občana</p> <p>úloha občana v demokratické společnosti</p> <p>základní principy a hodnoty demokratického politického systému</p> <p>principy soužití s minoritami</p>	<p>vlastivěda</p>
<ul style="list-style-type: none"> • formy participace občanů v politickém životě 				<p>demokratické volby a politika</p> <p>obec jako základní jednotka samosprávy státu</p> <p>společenské organizace a hnutí</p>	<p>vlastivěda</p>

<ul style="list-style-type: none"> • principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování 				<p>principy demokracie</p> <p>základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)</p> <p>význam Ústavy jako základního zákona země</p> <p>demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti</p>	<p>vlastivěda</p>
---	--	--	--	--	--------------------------

<p>3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět nás zajímá 			<p>rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa</p> <p>místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu</p> <p>naši sousedé v Evropě</p> <p>život dětí v jiných zemích</p> <p>lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy</p>	<p>prvouka</p> <p>vlastivěda</p> <p>anglický jazyk</p>
<ul style="list-style-type: none"> • objevujeme Evropu a svět 			<p>naše vlast a Evropa</p> <p>evropské krajiny</p> <p>Evropa a svět</p> <p>státní a evropské symboly</p> <p>Den Evropy</p> <p>život Evropanů a styl života v evropských rodinách</p>	<p>vlastivěda</p> <p>anglický jazyk</p>

<ul style="list-style-type: none"> • jsme Evropané 				institute Evropské unie a jejich fungování mezinárodní organizace a jejich příspěvní k řešení problémů dětí a mládeže	vlastivěda anglický jazyk
4. Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> • kulturní diference 	jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti respektování zvláštností různých etnik			součást výuky ve všech předmětech	
<ul style="list-style-type: none"> • lidské vztahy 	právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého lidská solidarita, osobní příspěvní k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy			součást výuky ve všech předmětech	
<ul style="list-style-type: none"> • etnický původ 	různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost			součást výuky ve všech předmětech	

<ul style="list-style-type: none"> • multikulturalita 				<p>význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání naslouchání druhým</p>	<p>anglický jazyk</p>
<ul style="list-style-type: none"> • princip sociálního smíru a solidarity 				<p>otázka lidských práv</p>	<p>vlastivěda</p>
<p>5. Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • ekosystémy 	<p>les v našem prostředí pole a jejich okolí změny okolní krajiny vlivem člověka lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím lidské sídlo - město - vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí) ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek</p>			<p>prvouka přírodověda</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky života 	<p>voda - vztahy vlastností vody a života</p> <p>význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda</p> <p>ovzduší - význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota</p> <p>ovzduší u nás</p> <p>půda - zdroj výživy, ohrožení půdy</p> <p>ochrana biologických druhů</p> <p>ekosystémy</p> <p>energie</p> <p>přírodní zdroje - surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí</p>	<p>prvouka</p> <p>přírodověda</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • lidské aktivity a problémy životního prostředí 	<p>zemědělství a životní prostředí</p> <p>doprava a životní prostředí</p> <p>průmysl a životní prostředí</p> <p>ochrana přírody a kulturních památek</p> <p>změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit)</p> <p>akce (Den životního prostředí OSN, Den Země)</p>	<p>prvouka</p> <p>přírodověda</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vztah člověka k prostředí 	<p>naše obec - řešení odpadového hospodářství</p> <p>příroda a kultura obce a její ochrana</p> <p>naš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)</p> <p>aktuální (lokální) ekologický problém</p> <p>prostředí a zdraví</p>	<p>prvouka</p> <p>přírodověda</p>

6. Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 				pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením	český jazyk informatika
<ul style="list-style-type: none"> fungování a vliv médií ve společnosti 				vliv médií na kulturu	český jazyk informatika
Tematické okruhy produktivních činností <ul style="list-style-type: none"> tvorba mediálního sdělení 				výběr výrazových prostředků tvorba mediálního sdělení pro školní časopis	český jazyk informatika
<ul style="list-style-type: none"> práce v realizačním týmu 				redakce školního časopisu utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti	český jazyk informatika

8.2 Školní řád

8.3 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

8.4 Finanční gramotnost